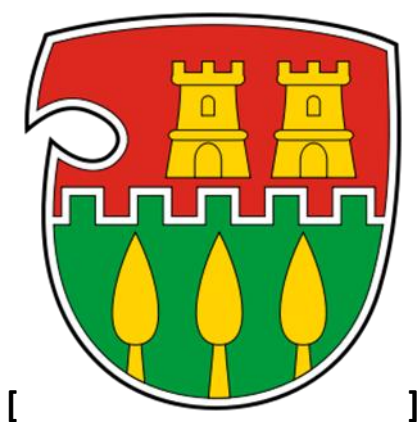

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Háromfa Község Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
A beavatkozások megvalósítói.....	66
Jövőképünk.....	68
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	88
3. Megvalósítás.....	95
A megvalósítás előkészítése	95
A megvalósítás folyamata.....	95
Monitoring és visszacsatolás	97
Nyilvánosság	97
Érvényesülés, módosítás.....	98
4. Elfogadás módja és dátuma.....	99

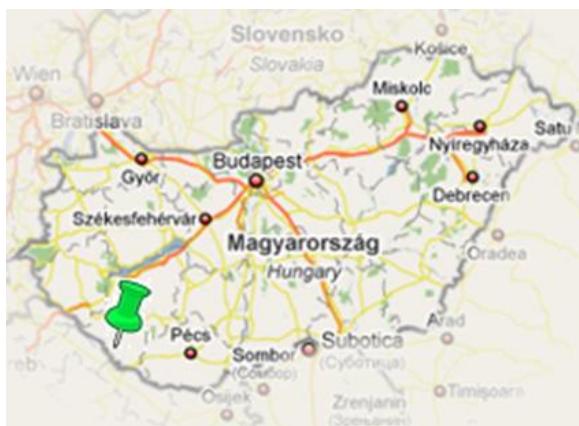
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Háromfa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somogy megye déli részén Horvátországtól és a Drávától 8 km-re, Nagyatádtól 16 km, Kaposvártól 70 km. Délen Babócsával és Bolhóval, északon Tarannyal, keleten Bakházával, délkeleten Rinyaújnéppelel határos. Háromfa első okleveles említése 1377-ből való, amikor Harumfa-ként szerepelt. Később Háromfafalvának nevezték, majd az idők folyamán ez rövidült Háromfára. (A legenda szerint három nagy nyárfa állt egy dombon, innen kapta a falu a nevét. Ez a három nyárfa szerepel most a falu címerében is.) 1406 és 1418 között a berzencei Lórántfi György, 1477-ben Forster György volt a birtokos. 1481-ben felerészben ugyanez a Forster, illetve a tolnai Bornemissza János birtoka. Az 1554. évi török kincstári adólajstrom szerint 3 házból állt. A XVIII. század húszas éveiben őrgróf Turinetti Herkules Lajos a birtokos. 1733-tól a Festetics családnak volt itt 1945-ig nagyobb birtoka. A községbe már a 17. században települtek le szlovénok (vendek) Gróf Festetich Kristóf a XVIII. század első évtizedeiben Muraszombat vidékéről további vend lakosokat telepített ide, akik később elmagyarosodtak.

Nevezetességei:

- katolikus templom
- Nepomuki Szent János barokk szobra
- "zöld pokol" néven emlegetett horgásztó
- vadászház, melyet a helybeliek "kastélynak" neveznek. A török hódoltság idején sóházként működött.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Híres emberek:

- Itt született 1942-ben Kerék Imre költő, műfordító

A település címere:

Heraldikai leírás:

Jobb oldalán hornyolt, felül domború ível süvegezett, ezüst szegélyű álló kerektaipú tárcsapajzs. Az ezüst oromvonallal vágott pajzs felső vörös mezejében két lebegő, stilizált arany bástyamotívum szerepel, alsó zöld mezejében három stilizált arany jegenyefa áll. A pajzsot két oldalról egy-egy, szárán alul összefogott, arany bogyótermésű zöld babérág övezi. A pajzs fölött lebegő, fecskefarok-végződésű, íves arany szalagon fekete nagybetűs Háromfa felirat olvasható.

Magyarázat:

A hagyomány szerint a településre igyekvőket egy révész vitte át a folyón, és a révészlak mellett három fa állt. Innen nyerte a település a nevét, melyet (Harumfa) 1377-ben olvashatunk először. A két bástya motívuma is a történelmi múltat emlékeztet, a Nagyatádtól Babócsára vezető út mellett álló két egykori földvár utal. A tárcsapajzs a címer által idézett történelmi korszakot hangsúlyozza. A pajzsot övező babérkoszorú a település pecsét-hagyományának folytatója, mivel ez az elem szerepelt már a XVIII-XIX. századi pecséteken.

Elhelyezkedés

Nagyatád város központjából a kivadári városrész felé fordulva jutunk el Háromfára. Ehhez azonban a várostól mintegy 16 kilométert kell autózni vagy buszozni a közepes minőségű országúton. A falut megközelíthetjük a déli országhatár felől is. Barcsról Babócsa irányába, majd a nagyközségből az északi úton hat kilométer megtétele után érjük el Háromfát. Az autóbuszok hajnali fél öt és 23 óra között sűrűn járnak. Vasútállomás viszont legközelebb Babócsán található, amely a Barcs-Nagykanizsa vonalra épült. A Rinya patak völgyében fekvő 850 lelkes, tipikus egyutcás falu lakói az út mellett építették föl házaikat, így csaknem öt kilométer hosszan nyúlik el a község kissé kanyargós utcája. Szilárd burkolatú járda az út mindkét oldalán van. Temploma, iskolája a falu közepén helyezkedik el. A falu északi határában fekszik a víztározó, amit halastóként, a bojlisok paradicsomaként tartanak számon egész Európában.

Római katolikus templom

Az 1881-ben épült templomot a háromfaiak idén újították föl, a 7,5 millió forint pályázatos pénzhez, az önkormányzat és a lakosság is hozzájárult, így a végösszeg több mint tízmillió forintba rúg. A renoválás már nagyon szükséges volt, hiszen a helyileg védett épület felett eljárt az idő. A templom védőszentjei Péter és Pál, az ő névnapjukon tartják a hagyományos búcsút is, június 29-én. Misét minden kedden, csütörtökön és

vasárnap tartanak, illetve jeles eseményekkor (esküvő, temetés, keresztelő) nyitják ki a templom kapuját. A misét Róka Dániel plébános celebrálja, aki a szomszédos Babócsáról jár át a községbe.

Világháborús hősök emlékműve

Az önkormányzat előtti téren állították fel 1992-ben a két világháborús háromfai áldozatainak tiszteletére emelt emlékművet. A téglával körbevett bronztablán 10 első és 50 második világháborús áldozat neve szerepel.

Polgármesteri hivatal

A falu főterén színével rögtön kitűnik a többi ház közül az önkormányzatnak helyet adó épület. A sárgára festett hivatalt 2003-ban újították fel kívül-belül 9 millió forintért. A tornácos bejárat körüli virágtenger sem utolsó látvány. Szintén ebben az épületben kapott helyet a posta is, melyre 2 millió forintot költöttek.

Ahol a nyugodt kikapcsolódás várja vendégeinket

A háromfai víztározó

A tó a Rinya patak vízgyűjtőterületén épült árvízvédelmi célokból, a település északi határában. Ötvennégy hektár horgászható vízfelülettel rendelkezik. Felszínének 70 százaléka vízitők levelekkel benőtt. Erről és a horgászati nehézségéről nevezték el a turisták Green Hell-nek, azaz Zöld pokolnak. Az átlagosan egy méter hatvan centi mélységű tó körüli nádasokban vízimadarak ütöttek tanyát, a vadkacsák és a szárcsák mellett gyakran látni méltóságteljesen sétáló darvakat is. A páratlan szépségű csendes környék pihenőként is szolgál az erre járóknak. A faluban és a tó partján is számos vendégház várja a túrázókat. A bojlisok paradicsoma A háromfai tavon horgászókra a nagyotmondás biztosan nem igaz, hiszen nem ritkán akasztanak 15-25 kilós pontyot a sporthorgászok a Zöld pokolban. A nevét, a vízfelület 70 százalékát borító tökleveleiről és a nehézségéről kapta a víztározó. 1962-ben építették árvízvédelmi célokra, mélysége átlagosan egy méter hatvan centi, felülete 54 hektár. Honos fajai a ponty, az amur, a süllő, a csuka, a harcsa és a compó, illetve a fehér halak, a keszegfélék. A tavat gondozó és felügyelő Natura horgászegyesület "Fogd és tedd vissza!" elve miatt szinte csak rekordlistás halak vannak a vízben. A legnagyobb ponty, csaknem 32 kilót nyomott. Éjjel-nappal, a partról és csónakból is lehet halat fogni. Az egyesületnél állandóan nagy a nyüzsgés, hiszen Magyarország egész területéről, valamint Európa minden tájáról, főleg Cseh- és Németországból, Romániából és Szlovákiából jönnek bojlizni a horgászok. Mint a tapasztalatok mutatják, hamar hozzá lehet szokni a Zöld pokolhoz, s két-három nap után eredményesen távoznak a vendégek. A hosszabb tartózkodás esetére a horgászegyesület 3-4 ágyas fürdőszobás vendégházaiban, továbbá a 2005-ben Kulcsár István vállalkozó által épített 7 szobás, 21 férőhelyes panzióban, valamint a falusi vendégfogadónál lehet szállást találni.

Háromfán még ma is a mezőgazdaság a megélhetés fő forrása, bár kis számmal, de vannak vállalkozások is. A 7 vállalkozó között megtalálhatók az iparosok és a kereskedők, de az egyéni gazdák is. Fejlesztésre vár a falusi vendéglátás, hiszen a csodálatos környezetben fekvő horgásztó jelentős forgalmat bonyolít le főként az évente 3 alkalommal is megrendezésre kerülő horgászversenyek alkalmával.

Az egészségügyi szolgáltatásokat az itt élő háziorvos látja el, a rászorulóknak szociális étkeztetést és házi gondozást nyújt az önkormányzat.

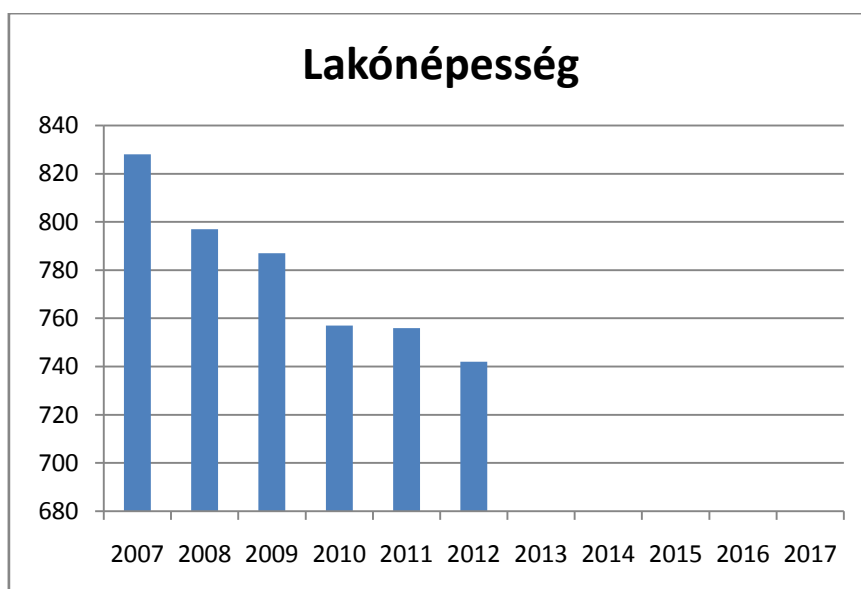
Demográfiai helyzet bemutatása

Háromfa község lakónépességére a 2007-2012 között szinte minden évben folyamatos, gyorsuló ütemű csökkenés, fogyás jellemző, ami az 1. számú táblázat adataiból jól megfigyelhető.

A csökkenés leginkább abból eredeztethető, hogy sem a település, sem a közeli város Nagyatád nem tudott és tud megfelelő számú munkalehetőséget biztosítani a munkavállaló korú lakosok számára, ezért érezhető a fiatalok körében az elvándorlás.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	828	
2008	797	96%
2009	787	99%
2010	757	96%
2011	756	100%
2012	742	98%

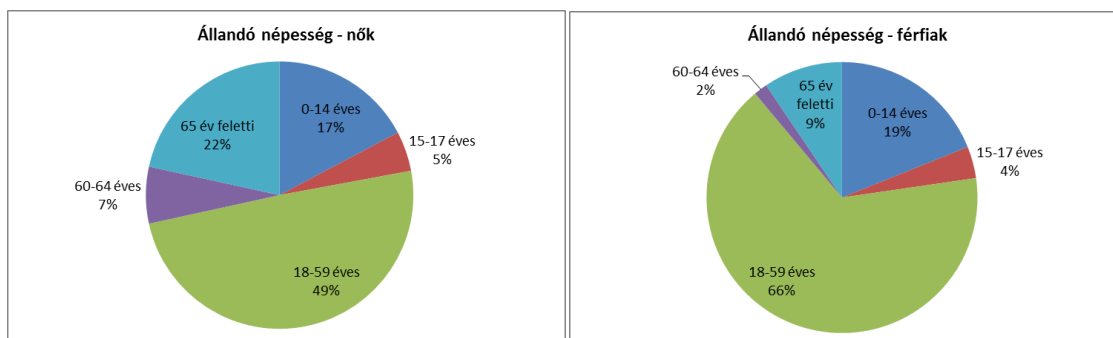

Forrás: TelR, KSH-TSTAR (2007-2011); somogy.gov.hu (2012)

Ezen okok vezettek oda, hogy a lakó népesség száma öt év távlatában, 2007 és 2012 között 86 fővel esett vissza ez mintegy 9 %-os csökkenést eredményez a lakónépesség számában.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	419	379	798	53%	47%
0-2 évesek					
0-14 éves	68	70	138	49%	51%
15-17 éves	19	14	33	58%	42%
18-59 éves	195	245	440	44%	56%
60-64 éves	27	6	33	82%	18%
65 év feletti	85	35	120	71%	29%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

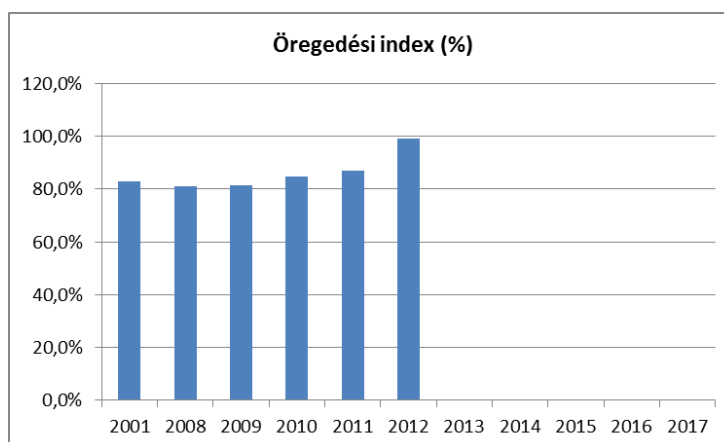
Az állandó népesség életkor és nemek szerinti bontása tekintetében a 2. számú táblázatból is kitűnik, hogy a férfiak és a nők száma közel azonos a 0-14 éves korosztály esetén, a 18-59 éveseknél a férfiak aránya a nagyobb, a 60 év felettiak közül a nők vannak jelentős többségben. Esélyegyenlőség szempontjából ez a réteg kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon.

A lakosság korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy magas az időskorúak lakosságon belüli aránya, ami kiemelt és egyre növekvő terhet ró a szociális ellátórendszer egészére. A településen élő lakosság korösszetételéből leolvasható, hogy 2001-ben a lakónépesség 20 %-a volt 60 év felett.

A rendelkezésünkre álló adatok - 3. számú táblázat - alapján látható, hogy 2001 óta a 65 év feletti lakosság aránya a 14 év alattiakkal összehasonlítva növekedett, látható, hogy bár nem rohamosan, de érvényesül, a lakosság elöregedése, amelynek várható eredménye a település elöregedése. Mindezek következtében fontos az idősek fokozottabb ellátására, valamint komfortérzetük javítására való odafigyelés.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	127	153	83,0%
2008	128	158	81,0%
2009	123	151	81,5%
2010	118	139	84,9%
2011	120	138	87,0%
2012	119	120	99,2%

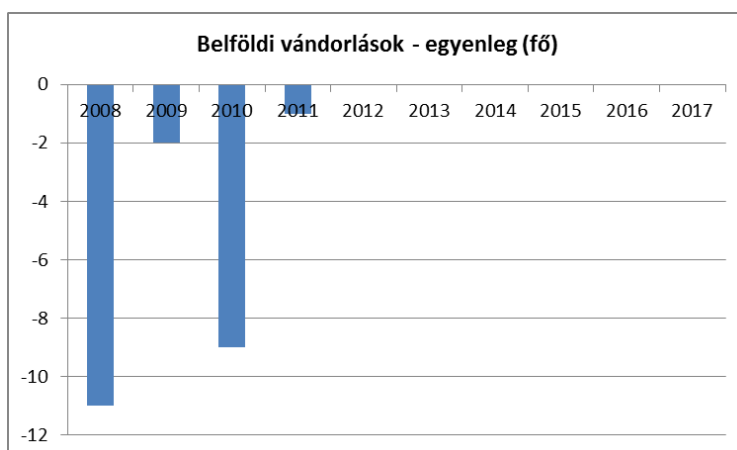
Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások szemléltetését a 2008 és 2011 közötti időszakban vizsgáljuk. Megfigyelhető, hogy az elvándorlások mértéke összességében magasabb volt az odavándorlásokénál. Az elvándorlás leginkább

abból eredeztethető, hogy sem a település, sem a közeli város Nagyatád nem tud megfelelő munkalehetőséget biztosítani a fiatalok számára, így a 4. számú táblázaton is nyomon követhető az elvándorlás mértéke.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	12	23	-11
2009	26	28	-2
2010	10	19	-9
2011	17	18	-1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településre történő bevándorlás a közeli településekről történik, a közeli falvakból az itt élők rokonainak ideköltözése jellemző.

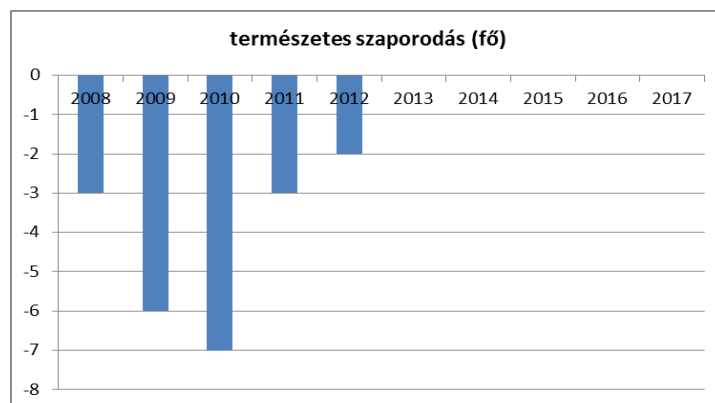
Helyi információkra alapozva elmondható, hogy munkanélküli fiatalok nagyobb városokban, vagy külföldön próbálnak szerencsét a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók iskolai tanulmányaik befejezésével nem, vagy csak ritkán térnek vissza Háromfára, a nagyvárosokban maradnak.

Tehát a korcsoportok szerinti megoszlást elemezve a tendencia egyértelműen romló, a lakosság lassú előregedéséről beszélhetünk. Nemcsak az állandó lakosságszám csökken, de az egyik legfontosabb korosztály, a 14 éven aluliak jelentős visszaeséséről is beszélhetünk (3. számú tábla), ami annak egyenes következménye lehet, hogy a fiatal munkavállaló korú lakosság elvándorol a településről, így a gyermekek száma is csökken.

A fentieket alátámasztja az 5. számú táblázat is, ugyanis ezek alapján, Háromfán a halálozások aránya a vizsgált időszakban jelentősen meghaladja az élve születések számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	8	11	-3
2009	9	15	-6
2010	5	12	-7
2011	7	10	-3
2012	9	11	-2

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A közszolgáltatások elérhetősége a településen

Helyben megoldott szolgáltatások: háziorvosi ellátás, védőnői szolgálat (félállásban nagyatádi védőnővel), óvodai nevelés, általános iskolai oktatás, fejlesztő felkészítés, iskolai napközi, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés.

Helyben nem elérhető szolgáltatások: szakorvosi és kórházi ellátás, korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás, gyógytestnevelés, bölcsőde, családi napközi, családok átmeneti otthona. A szolgáltatásnyújtás fenntartói/szervezeti háttere önkormányzat társulás után látja el a fejlesztő felkészítést és a nevelési tanácsadást. Önkormányzati fenntartással működik az óvodai nevelés, védőnői szolgálat. A 2013. január 1-jei állami átvételt követően az általános iskolai oktatásról, és az iskolai napkiról a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ gondoskodik. Többcélú Társulási fenntartású a gyermekjóléti szolgáltatás.

Értékeink, küldetésünk

Háromfa Község Önkormányzatának célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségét az élet minden területén. A cél minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében Háromfa Község Önkormányzata megalkotja Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A program potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi célcsoportjai a mély szegénységben élők és a romák, a gyermekek, a nők, az idősek, valamint a fogyatékkal élő személyek. A célcsoportok helyzetelemzése során megállapításra kerül, hogy a Háromfán élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek. A problémák feltárását, összegzését követően intézkedések fogalmazódnak meg a problémák kezelésének lehetőségei kapcsán és beazonosításra kerülnek a problémák megoldásához szükséges beavatkozások megvalósítói.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Háromfa Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő embernek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén.

A jövőkép tekintetében rövid, közép és hosszú távú célokat határoz meg, az akciótervet táblázat formájában rögzíti. Részletezi a megvalósulást, illetve a megvalósulást segítő tényezőket. A Kockázatelemzés című fejezetben tér ki a megvalósulást potenciálisan gátló tényezőkre, illetve azok elhárításának, kezelésének tervezett módjára.

A záró részben mutatja be a dokumentum a nyilvánosság biztosításának eszközeit, a kötelezettség, a felelősség, az érvényesülés tényezőit, valamint az elfogadás módját.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Háromfa Község helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumai mindegyikébe beépült az esélyegyenlőség szempontja.

A település gazdasági programjában igen nagy hangsúlyt kapnak a kormány prioritásként kezelt fejlesztési irányai: az oktatás területén az oktatási reform keretében cél, hogy esélyegyenlőséget teremtő korszerű közoktatás jöjjön létre, a közigazgatás területén szolgáltatásközpontú közigazgatás elterjedése valósuljon meg. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során cél az ország egységének megteremtése, az elszigeteltségek csökkentése.

Az infrastrukturális fejlesztések (járdák, akadálymentes buszvárók) a szolgáltatásokhoz való hozzáférést segítik, az informatikai infrastruktúra megteremtése és fejlesztése pedig a tudáshoz, információkhoz jutás feltételeit biztosítja.

Megjelenik az esélyegyenlőség elve a gazdasági program településfejlesztési céljai között is: az önkormányzat álláspontja szerint háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek a lakosság, vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érintik. A helyi adópolitikai célkitűzések megalkotásakor nagy hangsúlyt kapott a méltányosság elve.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében az önkormányzat igen fontosnak tartja a szolgáltató jellegű közigazgatást, lehetőségei szerint törekszik a közintézmények akadálymentesítésére. A helyi közbiztonság javítását célzó intézkedések, az oktató és nevelő tevékenység minőségbiztosítási rendszere mind a színvonalas, minden réteg által „élhetőbb” település megvalósulását szolgálják.

Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében az önkormányzat kezdeményezi az egészségügyi, higiéniai szempontból nem megfelelő, illetve sérülékeny településrészek felkutatását, és a helyzet javítására vonatkozó programok kidolgozását, majd megvalósítását, különös tekintettel a rossz körülmények között élőkre.

A gazdasági programban rögzítik a lakosság számára biztonságot nyújtó szociális háló megteremtésének fontosságát. Ennek érdekében a képviselő-testület rendszeresen felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.

Az önkormányzat kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. Rendszeresen felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet. Együttműködik a gyermekvédelmi rendszerrel, biztosítja a családsegítő és gyermekvédelmi, valamint a védőnői szolgálat működésének feltételeit. Támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységekre irányulnak.

Az Önkormányzat képviselő-testülete a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a településen élő Cigány lakosság jogainak maximális érvényesülését.

Háromfajta jelenleg kistérségi szintű szociális szolgáltatástervezési koncepcióval és közoktatási intézkedési tervvel rendelkezik. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció azzal a céllal íródott, hogy átfogó képet nyújtson a Nagyatádi Kistérségen belüli települések ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről. Alapelvei között említi az emberi méltóság, az állampolgári jogok tiszteletben tartását a szociális eljárások során, a szociális ellátásokat igénybe vevő személy életfeltételeinek javulását, jogainak és érdekeinek érvényesítését, a szociális minimum biztosítását mindenki számára. Mindennemű hátrányos megkülönböztetést, előítéletet elutasít. Fontosnak tartja az egyén autonómiájának megőrzését, a gyermekek és felnőttek családban éléséhez való jogát. A helyi társadalom zavartalan együttélését, valamint a fogyatékossgal élő emberek önrendelkezési jogát.

Célcsoportjai között említi az esélyegyenlőség szempontjából is releváns veszélyeztetett rétegeket. Szakmai célkitűzései is teljesen összhangban vannak a HEP céljaival: Pl. az idős lakókörnyezetükben történő egyénre szabott mentálhigiénés gondozása, a jövedelemmel nem rendelkező időseknél, rokkantaknál fontos az alapvető megélhetési, gondozási feltételek szociálpolitikai eszközökkel való biztosítása. A veszélyeztetett családok gyermekeinél meg kell erősíteni a gyermekjóléti ellátások, napközbeni ellátások igénybevételeinek lehetőségeit. A speciális ellátást igénylő csoportok gondozási feltételeinek megteremtése. A fogyatékos személyek társadalmi integrációjának erősítése, s e célhoz hozzárendelhető eszközök (akadálymentesítés, védett munkahelyek, személyi segítség) biztosítása.

Értékei is analógiát mutatnak a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal: szabadság, egyenlőség, igazságosság, szolidaritás, méltányosság, hatékonyság.

A romák számarányának növekedése az utóbbi években gyorsult fel, amihez hozzájárult, hogy létszámuk növekedésével párhuzamosan jelentősen csökkent a települések nem roma népessége a természetes fogyás és az elvándorlás következtében. Helyzetüket és életkilátásaikat tovább rontják az alacsony iskolázottságukból eredő hátrányok. Rajtuk kívül azonban még más csoportokat is fenyeget a közösségi

életből és a munkaerőpiacról való kirekesztődés, úgymint: nagycsaládosokat, időskorúakat vagy a régióban az országos átlagot meghaladó arányú, több gyermeket egyedül nevelő szülőket.

Háromfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális ellátásokról szóló rendeletében a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében szociális rászorultságtól függően a következő pénzbeli ellátásokat állapítja meg: méltányossági közgyógyellátást, méltányossági ápolási díjat, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, normatív lakásfenntartási támogatás. Az önkormányzat biztosítja a szociális információs szolgáltatást, az étkeztetést, házi segítségnyújtást, a családsegítést is.

- Háromfa Község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési rendelete
- Településrendezési Terv
- Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv
- Háromfa Község Önkormányzatának 6/2011 (IV.27.) számú rendelete a szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása
- Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja

A megállapodás az egészségügyi, a szociális, valamint a család-, gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak ellátására irányul. Az egészségügyi szolgáltatás esetében a társulás a központi orvosi ügyeletet közösen tartja fenn. A Nagyatád székhelyű (Nagyatád, Tallián u. 2/A. Egészségügyi Központ) központi orvosi ügyelet a háziorvosi praxishoz kapcsolódó sürgősségi betegellátást a 18 társult települési önkormányzat működési területére kiterjedően végzi. A kistérség szociális feladatainak ellátását a Társulás által alapított és fenntartott intézmény útján látja el. A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában lévő intézmény, a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ.

A Szolgáltató Központ intézményegységei:

- Bölcsőde intézményegység
- Lábodi intézményegység
- Nagyatádi intézményegység
- Segesdi intézményegység

A társulás mikro-körzeti központok keretében a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 63-64. §-ában, valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39-40 §-ában meghatározott feladatok közül az alábbiakat látja el:

- bölcsődei ellátás szervezése,
- családi napközi,
- családsegítő szolgálat működtetése,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése, összehangolása és fejlesztése,
- házi segítségnyújtás biztosítása,
- gyermekjóléti szolgálat működtetése,
- Idősek Otthona
- támogató szolgálat
- közösségi ellátás (közösségi pszichiátriai ellátás)
- szociális étkeztetés
- szakmai tanácskozást szervez a szociális ellátó rendszerben résztvevő szakemberek számára,
- e területen megjelenő pályázatok figyelése, pályázati forrásgyűjtés és pályázatok elkészítése,
- térségi konferenciák, rendezvények szervezése, szakmai anyagok, kiadványok készítése,
- elkészíti, a kistérségi településekre kiterjed szociális szolgáltatástervezési koncepciót, illetve összehangolja a települési koncepciókat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, 2011. évi népszámlálás adataiból, a településen működő intézmények nyilvántartásaiból, valamint az önkormányzati nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Adathiány felmerülésekor esetenként becslésre támaszkodtunk. Előzetesen feltérképezésre és áttanulmányozásra kerültek a vonatkozó jogszabályok, törvényi rendelkezések, a helyi képviselő-testületi előterjesztések és az azok nyomán meghozott határozatok, valamint Háromfa község meglévő hatályos önkormányzati dokumentumai, a kapcsolódó önkormányzati szakmai anyagok. Azon területekhez kapcsolódóan, ahol nem állt rendelkezésünkre adat, ott azok összegyűjtésére, a valós állapotok megismerésére, feltérképezésére a helyi esélyegyenlőségi programban intézkedést írtunk elő.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem etnikai probléma

A mezőgazdaság nem tudja eltartani a vidéki népességet, a szegénység pedig feltartóztathatatlanul terjed főleg a kistelepüléseken - figyelmeztet Juhász Pál, a Budapesti Corvinus Egyetem tudományos főmunkatársa. A szociológus-közgazdász szerint az 1960-as évek eleje óta nem volt ennyi szegény a falvakban Magyarországon, mint ma. A helyzet annyival rosszabb, mint fél évszázada, hogy napjainkban már vannak olyan falvak, ahol csak szegények élnek.

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből-önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkozik meg, és ezáltal súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában is jelentkezik.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények” A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.”

A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilvántartani. A beilleszkedni vágyás illetve a cigányokkal szembeni előítéletek miatt azonban Magyarországon ma a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz vállalkozás. Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 103 fő vallotta magát romának, így a település roma lakosainak aránya mintegy 14 %-ra tehető. A településen élő roma lakosság nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Háromfa község Somogy megye déli részén található, lélekszáma évről évre folyamatos csökkenést mutat. A foglalkoztatottak jelentős része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre, legtöbbször a helyközi autóbuszjáratokat veszik igénybe.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Háromfán élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai folyamatosan romlanak. Évről évre egyre többen veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat. Így: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, lakásfenntartási támogatást, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, stb.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 18 %-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a nyilvántartott, regisztrált álláskereső száma emelkedett.

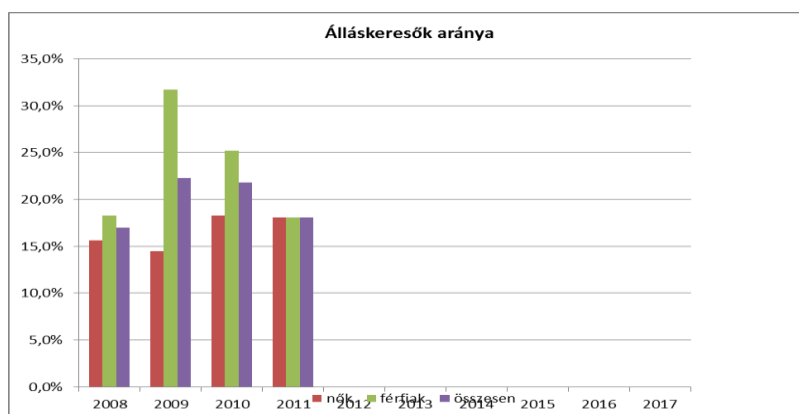
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskereső száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	269	279	548	42	15,6%	51	18,3%	93	17,0%
2009	269	221	490	39	14,5%	70	31,7%	109	22,2%
2010	268	278	546	49	18,3%	70	25,2%	119	21,8%
2011	266	277	543	48	18,0%	50	18,1%	98	18,0%

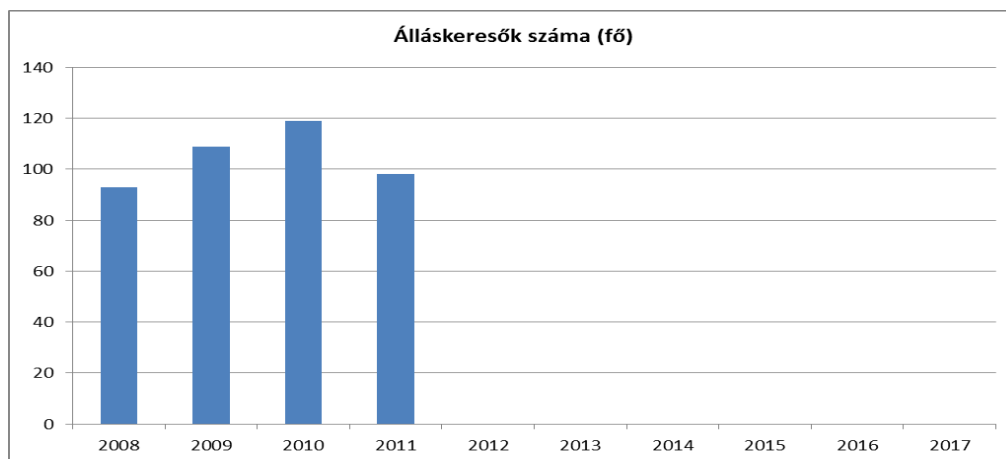

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú népességén belül nyilvántartott álláskeresők száma a 2008-2011-es időszakban -2011 évet kivéve- növekvő tendenciát mutat. A nemek szerinti megoszlást figyelembe véve a férfiak minden esetben magasabb arányban jelennek meg, mint a női álláskeresők. A 3.2.2 táblázatban bemutatott korcsoport szerinti vizsgálat alapján jellemző, hogy a nyilvántartott álláskeresők között legalacsonyabb a 20 éves és fiatalabb, valamint az 56-60 és 61 év felettiek aránya, amely az idősebb korcsoport esetében a nyugdíjba vonulás, míg a fiatalabb korosztály esetében a tanulással eltöltött idő kitolódását jelezheti, ennek következtében a fiatalok később kerülnek ki a munkaerőpiacra, bár a vizsgált időszakban emelkedést tapasztalunk. A 2008-as évek adataihoz képest 2009, valamint 2010. évben jelentősen nőtt, míg 2011. évre csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. A csökkenés okát nem sikerült kideríteni, hiszen nem jöttek létre a térségben új munkahelyek, valamint kiemelkedő elvándorlás sem tapasztalható.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	93	109	119	98
20 éves és fiatalabb	fő	2	3	2	3
	%	2,2%	2,8%	1,7%	3,1%
21-25 év	fő	11	12	11	12
	%	11,8%	11,0%	9,2%	12,2%
26-30 év	fő	14	17	10	10
	%	15,1%	15,6%	8,4%	10,2%
31-35 év	fő	10	14	16	12
	%	10,8%	12,8%	13,4%	12,2%
36-40 év	fő	13	14	16	8
	%	14,0%	12,8%	13,4%	8,2%
41-45 év	fő	11	15	13	10
	%	11,8%	13,8%	10,9%	10,2%
46-50 év	fő	16	21	18	15
	%	17,2%	19,3%	15,1%	15,3%
51-55 év	fő	10	12	22	17
	%	10,8%	11,0%	18,5%	17,3%
56-60 év	fő	6	1	11	11
	%	6,5%	0,9%	9,2%	11,2%
61 év felett	fő	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

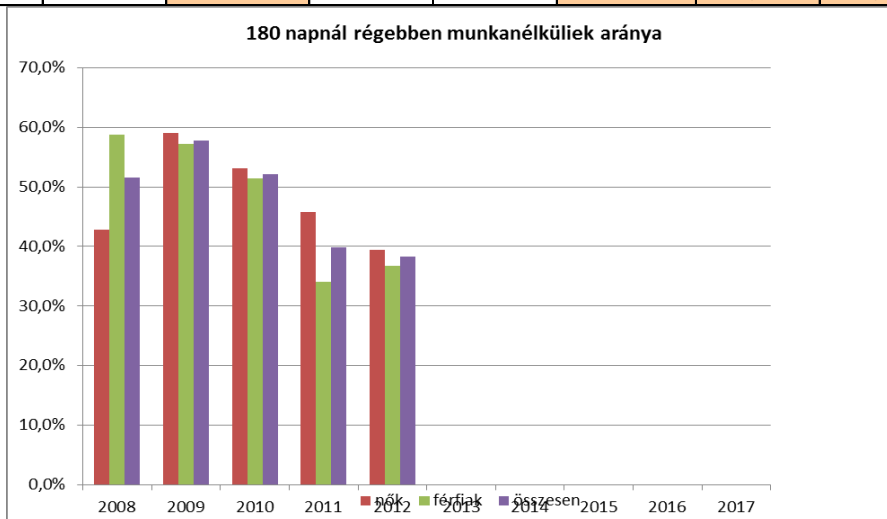

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresőket elemezve fontos vizsgálni a munkanélküliség időtartamát. A statisztikákban a 180 napnál régebbi regisztrálás az egyik fontos mérőszám. Ezek az adatok azt mutatják, hogy azok a munkanélküliek, akik 180 napnál régebben regisztráltak, nehezen tudnak ismét elhelyezkedni. Az adatokból megállapítható, hogy mind a nők, mind a férfiak magas hányadban jelennek meg a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek között, amely arra enged következtetni, hogy az elhelyezkedési lehetőségeik javítására a valós okok és a tényleges helyzet felmérését követően beavatkozásokat szükséges fogantatni, akár foglalkoztatási program, akár átképzés, szakképzés keretében.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	42	51	93	18	30	48	42,9%	58,8%	51,6%
2009	39	70	109	23	40	63	59,0%	57,1%	57,8%
2010	49	70	119	26	36	62	53,1%	51,4%	52,1%
2011	48	50	98	22	17	39	45,8%	34,0%	39,8%
2012	66	49	115	26	18	44	39,4%	36,7%	38,3%

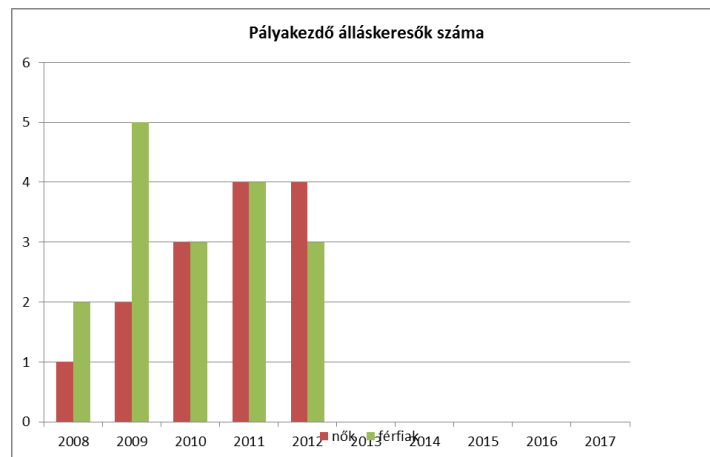

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresőket száma összességében 2,4 %-ról 6,2 %-ra emelkedett, miközben az érintett korosztály létszáma 126 főről 129 főre nőtt, azaz alig változott 2008 és 2011 között. A pályakezdő álláskeresőket kategóriában mind a nők aránya, mind a férfiaké jelentősen emelkedett ezzel szemben a vizsgált korosztály száma stagnált.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőket száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőket száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	65	61	126	1	1,5%	2	3,3%	3	2,4%
2009	68	64	132	2	2,9%	5	7,8%	7	5,3%
2010	68	62	130	3	4,4%	3	4,8%	6	4,6%
2011	65	64	129	4	6,2%	4	6,3%	8	6,2%
2012	66	64	130	4	6,1%	3	4,7%	7	5,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Háromfai, valamint a térségi álláskeresőket a Nagyatádi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége fogadja. A kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vehetnek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség. 2013. március 1-jétől újra elindult az Első Munkahely Garancia program, melynek keretében bérköltség támogatás nyújtható, amennyiben 25 év alatti pályakezdő álláskeresőt vesz fel egy munkáltató.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor, így a 2001-es év adatait összevethetjük a 2011-es év adataival, melyet a 3.2.5 számú táblázat számadatai mutatnak meg. Ezek alapján, nyomon lehet követni a változást. A 2001-es népszámlálási adatokból megállapítható, hogy a 15 éves és idősebbeknek 12,4 %-a nem rendelkezik még általános iskolai végzettséggel sem. Az általános iskolát végzettek és általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők nemenkénti megoszlását figyelembe véve a nők száma magasabb volt, mint a férfiaké. A 2011-es népszámlálási adatokkal összevetjük a 2001-es adatokat, jól látszik, hogy kismértékben ugyan, de nőtt a 15 évnél idősebb lakosság száma, és erősen csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a férfiak, de leginkább a nők körében csökkent, összességében 4,2 %-ra. A 3.2.7. táblázat adatai alapján feltételezhető, hogy az alacsony iskolázottság elsősorban az idősebb emberekre volt jellemző a 2001. évi népszámláláskor.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	702	373	329	615	319	296	87	12,4%	54	14,5%	33	10,0%
2011	788	412	376	755	396	359	33	4,2%	16	3,9%	17	4,5%

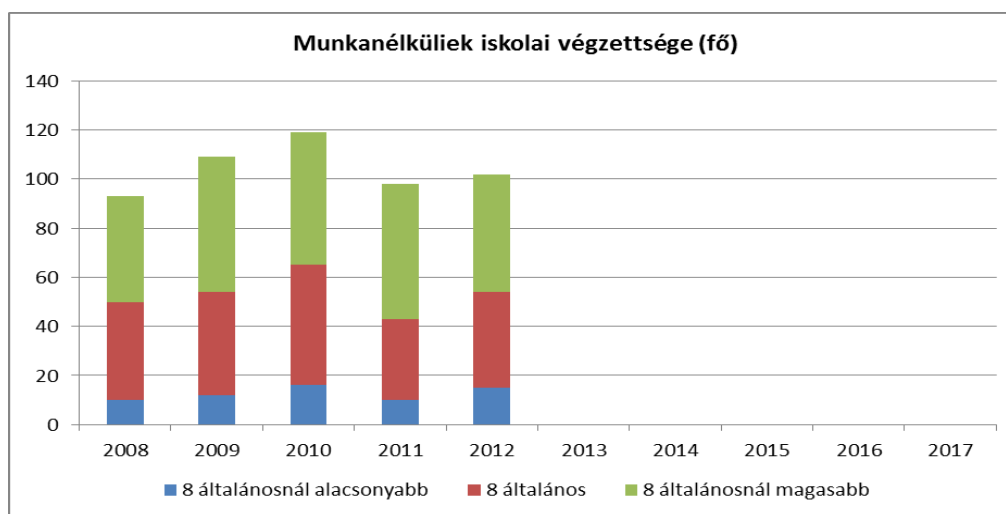
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A 3.2.6. számú táblázat adatait nézve megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma kb. 10%-kal emelkedett 2008. és 2012. közötti időszakban. A nyilvántartott összes álláskeresők számához viszonyítva kb. 50 %-os mértékben jelenik meg a 8 általános iskolai végzettségű, valamint a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők aránya. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma is magas a vizsgált időszakban, mintegy 50 % körüli arányt mutat. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a

munkaviszony létesítésekor nem csak a képzettség, vagy végzettség hiánya, inkább a munkahelyre történő bejárás, valamint az üres álláshelyek hiánya tekinthető igazi hátránynak.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	93	10	10,8%	40	43,0%	43	46,2%
2009	109	12	11,0%	42	38,5%	55	50,5%
2010	119	16	13,4%	49	41,2%	54	45,4%
2011	98	10	10,2%	33	33,7%	55	56,1%
2012	102	15	14,7%	39	38,2%	48	47,1%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

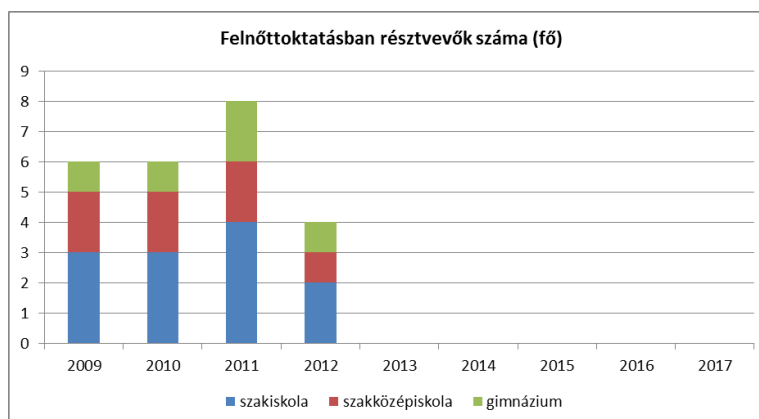
3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	3	3	100%
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	6	3	50,0%	2	33,3%	1	16,7%
2010	6	3	50,0%	2	33,3%	1	16,7%
2011	8	4	50,0%	2	25,0%	2	25,0%
2012	4	2	50,0%	1	25,0%	1	25,0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A középfokú iskolában, a felnőttoktatásban résztvevők számában csak helyi adatgyűjtésre hagyatkozhattam, ezen adatok feltételezhetően nem a valós helyzetet tükrözik, ezért messzemenő következtetést levonni nem célszerű.

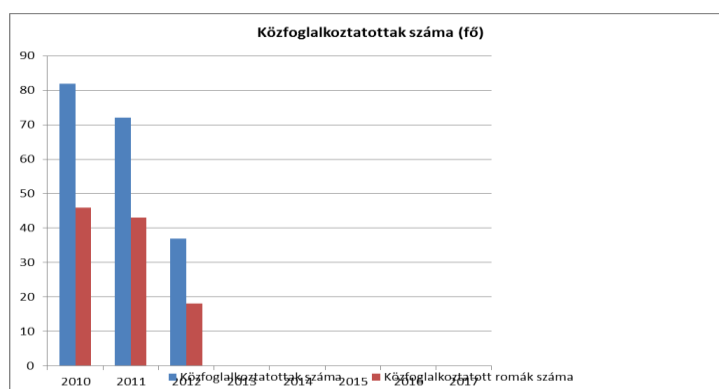
c) közfoglalkoztatás

Háromfa községben nagy a közfoglalkoztatás szerepe, magas a lakosság közfoglalkoztatásban való részvétele: a résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest 10-12 %. Míg a község lakosság száma csökken, a regisztrált munkanélküliek száma nő. Mivel az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedésre ezeknek az embereknek kevés az esélye, ezért az önkormányzat már évek óta kiemelt hangsúlyt fektet a közfoglalkoztatás megszervezésére. Azonban nem elégedhetünk meg a jelen állapottal, miszerint munkalehetőség hiányában a lakosok nagy aránya a közfoglalkoztatásban dolgozik. Bár ez is jobb, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a cél, hogy minél többen a munkaerőpiacon találjanak munkahelyet. Háromfa Község Önkormányzata 2009. évben elkészítette a közfoglalkoztatási tervét, amely azon időszakra meghatározta azokat a feladatokat és munkaköröket, melyeket részben vagy egészben közfoglalkoztatás keretében kívántak ellátni. A 2010. évben 82 fő² volt a közfoglalkoztatottak száma. 2011 szeptemberében hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény. Az új típusú közfoglalkoztatás legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és munkára kész, aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson átmeneti munkalehetőséget. Az új rendszer előnye, hogy a korábbihoz képest jóval nagyobb számban vonhatók be a segélyezettek, ugyanakkor a rövid foglalkoztathatósági időtartam miatt jelentősen romlik a dolgozók motiváltsága és a foglalkoztatás értékteremtő lehetősége. A 2011. évben a közfoglalkoztatásban, Háromfán 72 fő vett részt. A közfoglalkoztatásban történt változás során 2012. évtől kezdődően a munkaügyi központ már csak a hosszabb idejű közfoglalkoztatást támogatja, amely alapján a foglalkoztatás minimum 2 hónapon keresztül 6 órás munkaidőben történik. A Start-munkaprogram keretében több hónapon át 8 órás foglalkoztatásra is lehetőség nyílt. A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt 2012. évben csak 37 fő foglalkoztatására került sor. Az önkormányzat intézményeiben, valamint köztisztasági, közterület-karbantartási, felújítási és növénytermesztési feladatokat láttak el Háromfa község közterületein. Lehetőség szerint a közfoglalkoztatottak számára iskolai végzettségüknek megfelelő munkakört próbáltunk biztosítani. A 3.2.9. számú táblázat adataiból az is megfigyelhető, hogy a foglalkoztatottak több mint fele roma származású. A

közfoglalkoztatás a tartós munkanélküliek számát látványosan nem csökkentette, de - a környéken más munkalehetőség híján – a tartós munkanélküliek szívesen vesznek részt a közfoglalkoztatásban.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	82	17%	46	56%
2011	72	16%	43	60%
2012	37	8%	18	49%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A 3.2.9.számú táblázatból is jól kitűnik, hogy a romák a településen minden évben jelentős mértékben - 49-56%-os arányban - részt vettek a közfoglalkoztatásban. Egyes - főleg pályázati forrásból támogatott - programok során előnyben részesítik roma származású személyek alkalmazását. Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a kiemelt célcsoport, képzésük, foglalkoztatási helyzetük, ezekkel pedig társadalmi felzárkóztatásuk segítése fontos feladat. Háromfán nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat, de a közfoglalkoztatási és közmunka programokban ennek ellenére nem szenvednek hátrányos megkülönböztetésben, hiszen a település vezetői tisztában vannak a családok helyzetével, és lehetőség szerint próbálnak segíteni az arra rászorulóknak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	7	3	2	29	na	na	0	0
2009	7	2	2	28	na	2055100	0	0
2010	6	2	2	25	3707900	5546570	0	0
2011	6	3	2	21	3426600	2324493	0	0
2012	7	2	2	19	4550406	5678355	1	15

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	9	32 perc	-	-	-	60 perc
Megye-székhely	60 perc	5	2 óra	-	-	-	-
Főváros	3 óra	2	5 óra	-	-	-	-

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A regisztrált vállalkozások és kiskereskedelmi üzletek száma 2008-tól 2012-ig jelentős mértékben nem változott. A kivetett és befizetett iparűzési adó a vizsgált időszakban emelkedett. A meglévő vállalkozások és kiskereskedelmi üzletek száma nem csökkenti a helyi munkanélküliek számát, hisz többségében egyszemélyes v. kisvállalkozások, üzletek működnek, illetve nagyobb arányú a munkanélküliség növekedése, mint a munkahelyteremtő vállalkozások munkaerő-feltevő képessége.

A községtől a megyeszékhely - Kaposvár – kb. 70 km távolságra található, Nagyatád 16 km-re. Ezen centrumok munkahelyeinek elérése személygépkocsival és autóbusszal történhet, vasúti közlekedésre nincs lehetőség. Ez akadályozó tényező lehet a távolabbi foglalkoztatás szempontjából. További probléma az autóbuszos közlekedésben, hogy a járatok nem elég sűrűn közlekednek.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét az is csökkenti, hogy a nagyobb gyárak, üzemek a térséget nem találják vonzóknak az idetelepüléshez. Az utóbbi években nagyobb munkahelyteremtő beruházás nem valósult meg a környéken.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Jelenleg nem működik a településen olyan program, amely a fiatalok foglalkoztatását, munkaerő-piaci elhelyezkedését segítené. Nagy probléma a fiatalok esetében, hogy az iskola elvégzését követően nem, vagy csak ritkán találnak munkát, munkanélküli ellátásra is legkorábban csak az iskola befejezését követő 1 év múlva jogosultak. A Somogy Megyei Kormányhivatal Nagyatádi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége indít tanfolyamokat, melyekre ezek a fiatalok is jelentkezhetnek, a lehetőségekről elektronikusán értesítik az önkormányzatot. Nem csak munkanélküliek számára Nagyatádon és Kaposváron is több oktatással foglalkozó központ indít rendszeresen tanfolyamokat, de ezek gyakran térítéskötelesek és a családoknak nem áll módjukban ezt megfizetni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet és szolgáltatás jelenleg a településen nem működik.

2013-ban a Türr István Képző és Kutató Intézet szervezésében a helyi Közfoglalkoztatási program keretein belül 5 fő Háztáji növénytermesztési és tartósítási tanfolyamon vesz részt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Háromfa Község Önkormányzata nem rendelkezik sok saját intézménnyel (óvoda, orvosi rendelő, Művelődési Ház, polgármesteri hivatal), ezekben a célcsoport tagjai iskolai végzettség hiányában nem foglalkoztathatók. Azonban ezen intézmények takarítását, karbantartását közfoglalkoztatottak segítségével valósítjuk meg, akiknek nagy része a romák és mélyszegénységben élők közül kerülnek ki.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Háromfa Község Önkormányzata a foglalkoztatási viszonyok tekintetében is teljes mértékben elhatárolódik a diszkriminatív eljárásoktól. Mindenkor a szegregációmentességre, az egyenlő bánásmódra, az esélyegyenlőség és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítására törekszik. Nincs információ bármely, a foglalkoztatás területén elszenvedett faji, nemi, vallási vagy testi megkülönböztetésről.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Háromfa község Somogy megye déli részén található, lélekszáma évről évre folyamatos csökkenést mutat. A foglalkoztatottak jelentős része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre, legtöbbször a helyközi autóbuszjáratokat veszik igénybe.

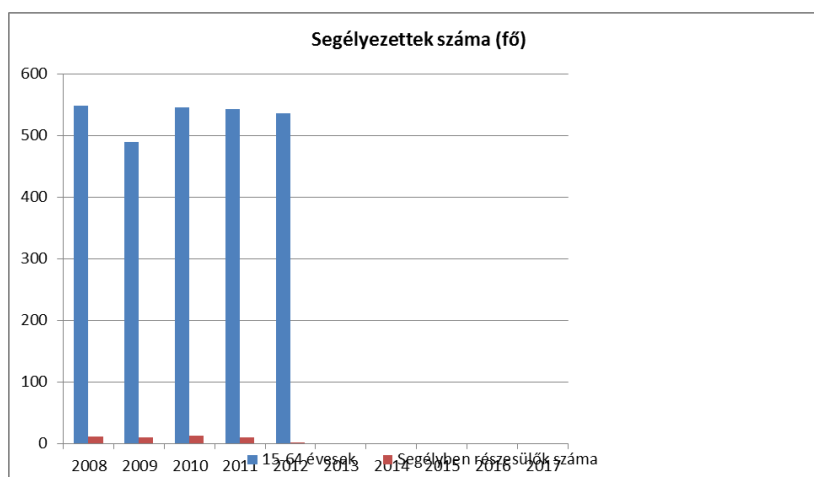
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Háromfán élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai nem javulnak, inkább romlanak. Sokan veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat. Így: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, lakásfenntartási támogatást, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, stb.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 18 %-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a 15-64 év közötti lakónépesség száma csökkent, addig a nyilvántartott, regisztrált álláskeresők száma emelkedést mutat, míg az álláskeresői járadékra jogosultak száma csökkent (3.3.1. számú, valamint a 3.3.2. számú táblázat).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

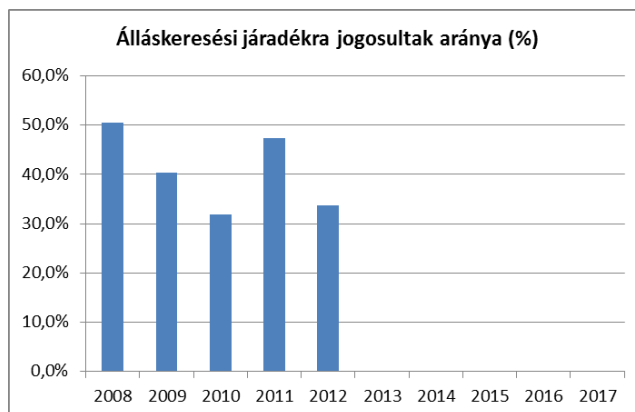
év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	548	12	2,2%
2009	490	10	2,0%
2010	546	13	2,4%
2011	543	10	1,8%
2012	536	2	0,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	93	47	50,5%
2009	109	44	40,4%
2010	119	38	31,9%
2011	95	45	47,4%
2012	110	37	33,6%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-től az álláskeresői járadék rendszere megváltozott, folyósításának időtartama jelentősen csökkent, és összege is változott. Ezen változás következménye, hogy az előző évekhez képest 2012-ben az álláskeresői járadékra jogosultak száma jelentősen lecsökkent (3.3.2 számú táblázat). Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább háromszázhatvanöt nap munkaviszonnyal rendelkezik, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, továbbá táppénzben nem részesül és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott – a munkanélküliséghez kapcsolódó - pénzbeli ellátások a rendszeres szociális segély, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Előbbire azok a tartósan munka nélkül lévő személyek jogosultak, akiknek a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez már csak öt év, vagy annál kevesebb idő van hátra, viszont álláskeresői járadékra – melyet a munkaügyi központ folyósít – nem jogosultak. A jogosultság fennállásához önkormányzati rendeletben meghatározott módon kell együttműködniük a helyi családsegítő szolgálattal, amely jellemzően nem jelent problémát az érintettek számára.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma évek óta jelentős a településen a lakosságszámhoz viszonyítva. A jogszabályi változások következtében az ellátás egy éven túli folyósításának feltétele, hogy az érintettek 30 napos munkaviszonyt igazoljanak, amely nem mindig problémamentes, részben a korlátozott munkalehetőségek, részben a támogatottak hozzáállása miatt. Az önkormányzat önkéntes fogadószervezetként való regisztrációja 2012-ben megtörtént, a hozzánk fordulóknak számára végső esetben önkéntes munkát tudunk biztosítani. Évről évre részt vesz az önkormányzat minden lehetséges közfoglalkoztatási programban is, hiszen a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyamatosan csökkenő összege – jelenleg 22.800,- forint – nem biztosít megélhetést a családok számára.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	36	100			0	0
2009	49	100			0	0
2010	40	100			0	0
2011	3	100	41	100	0	0
2012	3	100	52	100		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	331	50	5	0	0	0	0	0
2009	332	50	5	0	0	0	0	0
2010	332	50	5	0	0	0	0	0
2011	332	50	5	0	0	0	0	0
2012	332	50	5	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Háromfa községben a vizsgált időszakban jelentős változás nem mutatható ki a lakásállomány számában és minőségében. Sok az öreg, majdnem romos, elégtelen lakhatási körülményeket biztosító ház, melyben jobbra cigány családok, vagy idős emberek élnek. Többnyire anyagi lehetőségek hiányában ezeket a házakat nem újítják fel, némelyikük szinte életveszélyes állapotú. A község 2008. óta öt szolgálati bérlakással rendelkezik, melyek mindegyikében lagnak is. Pénzügyi korlátok miatt Háromfa Község Önkormányzata további bérlakások kialakítását nem tervezi, bár igény mutatkozna rá, főként a szociális bérlakásokra.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománya Háromfának nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

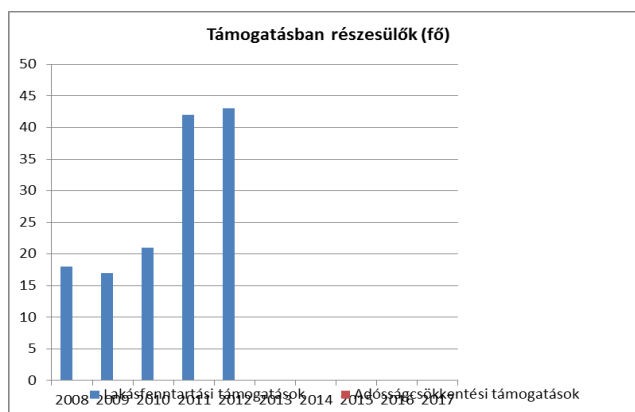
Egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nem áll rendelkezésre adat.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás, amelyben településünkön az elemzett 2008-2012 közötti időszakban a támogatást igénybe vevő családok száma több mint a duplájára emelkedett. (3.4.3. számú táblázat). A támogatott családok száma jogszabályi változások következtében 2011. évben jelentősen megemelkedett (emelkedett fogyasztási egységre számított jövedelem alsó határa). Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2013-ban 71.250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani. [a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt 38. § (8)].

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	18	0
2009	17	0
2010	21	0
2011	42	0
2012	43	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Helyi ismereteink alapján elmondható, hogy az eladósodottság nemcsak a közüzemi díjtartozásokból ered, hanem az egész országra jellemző magas hitelállomány törlesztésének nehézségeiből is. Ez a tendencia a lakosság nagy részét (nemcsak a mélyszegénységben élőket) érinti.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Háromfán az önkormányzat számára rendelkezésére álló adatok alapján, a külterületeken és nem lakóövezetekben elhelyezkedő lakások nincsenek. A településen található ingatlanok közműszolgáltatással (víz, villany) ellátottak, a közszolgáltatás mindenki számára egyformán elérhető. A faluban biztosított a közösségi közlekedés (autóbusz - helyközi járat) lehetősége.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Háromfán szegregált lakókörnyezet nem található. A település némely részén nagyobb létszámban élnek cigány származású családok, de ez jelen helyzetében nem tekinthető szegregátumnak (jellemzését a 3.5 c) pontban).

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációnak nevezzük azt a jelenséget, amikor egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok, stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.

(Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris kiadó, 1997, 194. o.).

Háromfán szegregált lakókörnyezet nem található. A falu némely részén nagyobb létszámban élnek cigány családok, de ez jelen helyzetben nem tekinthető szegregátumnak. Megfigyelhetők egyes utcácskák, ahol nagyobb számban (de nem kizárólagosan) élnek cigány lakosok. Ezen folyamatokat nem tekinthetjük szegregációs folyamatnak, mivel nagymértékű területi átrendeződés a lakosság körében nem figyelhető meg. Ezekről az utcácskékről, általánosságban elmondható, hogy infrastrukturális szempontból nincsenek hátrányosabb helyzetben a község központi részéhez képest. Mindenhol van szilárd útburkolat, közvilágítás, vezetékes víz és villany.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Háromfa községben az egészségügyi ellátások közül az alábbiak biztosítottak: háziorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) és védőnői ellátás.

A településen egy vegyes háziorvosi praxis működik (felnőtt és gyermek), Háromfa község mellett Bakháza község is a körzetéhez tartozik. A háziorvos belgyógyász és háziorvos szakvizsgával rendelkezik, mivel nincs külön gyermekorvos, így ő látja el a gyermekorvosi és iskola-egészségügyi szolgáltatásokat is. Az ügyeleti

tevékenységet a térségben lévő önkormányzatok Nagyatád központtal társulások formájában biztosítják. Az egészségügyi szolgáltatások biztosítására a községben egy háziorvosi rendelő, egy tanácsadó helyiség és úgynevezett kézi patika működik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői és orvosi ellátás biztosítja, hogy a prevenció és szűrőprogramokhoz mindenki egyenlő eséllyel hozzáférjen. Erre mindenki jogosult, aki az adott területen életvitelszerűen tartózkodik, és az ellátást kéri. A lakóhely szerint illetékes területi védőnő feladatkörébe tartozik - figyelemmel a területi védőnői ellátásról szóló külön jogszabályra - az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok és az iskolai szűrővizsgálatok elvégzése.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Háromfához 16 km-re található városban – Nagyatádon - szinte minden célcsoport számára egyenlő mértékben biztosított. A rehabilitációs szolgáltatásokat az érintettek a nagyatádi kórházban, nagyatádi gyógyfürdőben (mozgásszervi problémák esetén) vehetik igénybe. A szolgáltatások OEP által finanszírozottak. A gyógyfürdőkben az akadálymentesítés biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden oktatási és nevelési intézményében biztosítja a közétkeztetést. A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „veteményesben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított a településen. Az óvodában tornaszoba, az általános iskolában tornaszoba, valamint egy sportpálya áll a gyermekek rendelkezésére. A településen egy sportpálya (focipálya), valamint fitness szoba nyújt sportolási lehetőséget a felnőtt korú lakosság részére. Évente kispályás labdarúgó utcabajnokságot rendeznek a községben, ami nagy népszerűségnek örvend.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet): étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, falugondnoki szolgáltatás.

Háromfa községben a felsorolt szolgáltatások elérhetőek, szervezésüket a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ végzi. A szolgáltatásokat rászorultság esetén, megfelelő feltételek fennállása esetén lehet kérni.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Háromfa Község Önkormányzata a közszolgáltatások nyújtása során is teljes mértékben elhatárolódik a diszkriminatív eljárásoktól. Mindenkor a szegregációmentességre, az egyenlő bánásmódra, az esélyegyenlőség és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítására törekszik. Nincs információ bármely, a közszolgáltatás-nyújtás területén elszorított faji, nemi, vallási vagy testi megkülönböztetésről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

- Iskolai rendezvények (Művelődési Házban szervezett iskolai programok)
- Óvodai rendezvények (Jótekonysági bál, Művelődési Házban szervezett óvodai programok, Idősek napja)
- Szórakozóhelyek (kocsmák, a településen egyéb szórakozóhely nincs)
- Könyvtár
- Egyesületi, Alapítványi rendezvények (Jótekonysági bál, ünnepnapok méltó megünneplése, műsorok előadásával)
- Sportrendezvények (labdarúgás)

A településen működő civil szervezetek:

- Ezüstévek Nyugdíjas Klub,
- Háromfai Dalnokok,
- Háromfáért Egyesület,
- Sport Egyesület

Összejöveteleinek, rendezvényeinek teret biztosít a Művelődési Ház. Minden évben megrendezésre kerülő ünnepségeken (falunap, szüreti felvonulás, idősek napja) a civil szervezetek aktívan részt vesznek. A településen szokásosan megrendezésre kerülő nőnap, pedagógusnap és karácsony ünnepségeknél, jótekonysági, egyesületi báloknak is helyet biztosít a Művelődési Ház.

A hitélet gyakorlásának a templom is otthont ad. A lakosság túlnyomó részben Római katolikus vallású, elenyésző számú a református vallású lakos.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek, a közösségi együttélés normális.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A települési önkormányzat koordinálja az eseti közösségi szolidaritási tevékenységeket, gondoskodik róla, hogy a felajánlások a legmegfelelőbb helyre és módon jussanak el.

Az esetleges ruhaadományokat a védőnő és a családsegítő szolgálat munkatársa gyűjti és osztja szét a rászorulóknak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Háromfán nem működik roma nemzetiségi önkormányzat

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Alacsony képzettségű munkanélküliek számára olyan képzések indítása, amely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.
Magas a tartós munkanélküliek száma.	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kiajánlásuk a munkáltatók felé.
Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Háromfán a születések száma a vizsgált időszakban jelentősen nem változott. Ugyanígy a halálozások számában sem tapasztalható kiugró változás. De a táblázat adatit vizsgálva láthatjuk, hogy a halálozások

száma magasabb, mint a születések száma, ami egyet jelent azzal, hogy a település lakosságszáma lassan, folyamatosan csökken.

A természetes szaporodás tekintetében a halálozások száma jóval meghaladja az élve születések számát.

A születésszám növelésére, a gyermekvállalás ösztönzése, elősegítése országos beavatkozást igényel.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	8	11	-3
2009	9	15	-6
2010	5	12	-7
2011	7	10	-3
2012	9	11	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan –a gyermek vagy más személy által tanúsított–magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevétele el megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés). A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt -ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	7	2
2009	4	11	4
2010	7	0	7
2011	3	1	27
2012	3	2	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a járási gyámhivatal tartja nyilván. A gyámhivatal védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A járási gyámhivatal a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút.

A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan-magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A védelembe vétellel a gyermekjóléti szolgálat szakemberei arra törekcszenek, hogy a gyermekek családból történő kiemelését megelőzzék. Céljuk, hogy a családdal, szülőkkel, gyermekkel, valamint a bevonható segítő szakemberekkel, támogatókkal a felmerülő probléma megszűnjön, vagy olyan mértékben mérséklődjön, hogy a gyermek veszélyeztetettsége megszűnjön. A szakemberek tapasztalatai szerint a leggyakoribb probléma az anyagi nehézségekből adódó megélhetési probléma, melyhez szervesen társul, hogy a gyermeket nem tudják megfelelően étkeztetni, öltöztetni, hiányosak a felszereléseik, a szükséges orvosi ellátást nem kapják meg.

A veszélyeztetett gyermekek többsége a mélyszegénységben élő családokból kerül ki, viszont a védelembe vett gyermekek közül néhányan nem a mélyszegénységben élő családok gyermekei. Gyakran előfordul, hogy jó körülmények között élő családban élő gyermeket is szükséges védelembe venni. (szabálysértés, bűncselekmény elkövetése, iskolai mulasztás.)

A veszélyeztetett kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést. A gyermekek elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát éppúgy, mint dolgozó szegények, vagy az egyre inkább lecsúszó középosztály relatív szegénységét, az egészségre fontos élelmiszerek fogyasztásának elmaradását, a kielégítő gyermekkorhoz szükséges kiadások visszaszorulását jelenti a súlyos nélkülözés. A jövedelmi szegénység stresszt jelent a családok számára, ami gyakran a szülők párkapcsolati konfliktusával, esetleg válásával jár, valamint az időszakosan megjelenő szülői elhanyagolást, a gyermekkel szembeni rossz bánásmódot eredményezhet. Az anyagi/szociális veszélyeztető tényezők egyszerre okok és következmények tehát, tartós csökkentésükhöz ma szinte minden forrás hiányzik.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	112	3	0	3	0
2009	114	3	0	7	0
2010	118	7	0	7	0
2011	124	6	0	6	0
2012	125	7	0	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a törvényben meghatározott szociális rászorultság (egy főre eső jövedelem, vagyoni helyzet) esetén lehet megállapítani. A gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása egy évre szól, és az alábbi kedvezményekre jogosít:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
- az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. A vizsgált időszakban ez a szám emelkedett. A növekedés abból eredhet, hogy több lett az ilyen irányú kedvezményre rászoruló család. Sajnos az is megfigyelhető, hogy megduplázódott a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermekek száma. Ennek a növekedésnek az okai nem ismertek.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Háromfa községben kiegészítő rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben a vizsgált időszakban nem részesült senki.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	21	41		41	na	0
2009	25	42		42	na	58
2010	23	42		42	na	59
2011	25	40	3	40	25	60
2012	26	40	4	40	20	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ingyenes tankönyveket kapnak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolások és a nagycsaládosok. Óvodáztatási támogatásban az elmúlt 2 évben több család is részesült. Nagy az igény a gyermekek nyári étkeztetésére, hiszen sok család a nyári szünetben, csak így tud meleg ételt biztosítani a gyermekei számára.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Évente napi szinten, mintegy 60-65 gyermek vesz részt az ingyenes étkeztetésben (4.1.3. számú táblázat). A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „önkormányzati kertben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen jelenleg nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Háromfa községben nincs szegregátum (bővebben a 26. oldalon a 3.5 témakör alatt).

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	49
2009	1	37
2010	1	31
2011	0,5	30
2012	0,5	

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az önkormányzat feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat működésének biztosítása. A védőnő az orvosi rendelő épületében kapott helyet, ahol ellátja a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit.

Községünkben 2011. év óta félállásban egy szakképzett védőnő dolgozik, betöltetlen státusz nincs. .

A 4.3.1. számú táblázat mutatja Háromfa községben a 3 év alatti gyermekek számát. Ez a tábla nem a védőnőre jutó tényleges gyermekszámot mutatja, hiszen a védőnő nemcsak 3 éves korig látogatja a gyermekeket, hanem az óvoda és általános iskoláskorúak vizsgálatában is részt vesz. A védőnői feladatellátás körébe 0-16 éves korosztályig folyik a gondozás.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen egy vegyes háziorvosi praxis működik (felnőtt és gyermek), Háromfa község mellett Bakháza község is a körzetéhez tartozik. A háziorvos látja el a településen a gyermekorvosi és iskola-egészségügyi szolgáltatásokat is.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvoda 3 éves kortól a családi neveléssel együtt megalapozza a gyerekek személyiségének és képességének fejlődését. Gondoskodik a nevelésről és felkészíti a gyermekeket az iskolai életmódra. Az óvoda a gyermekek számára háromszori étkezést biztosít a jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében. Integrált nevelés keretében sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését is biztosítja.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatást biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás keretében az intézmény:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,

- a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése,
- a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszer fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. Biztosított a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

- védőnői szolgálat
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat,
- Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

Az óvodai, iskolai nevelés során fontos cél a gyerekek egészségre nevelése, környezettudatos gondolkodásmódjuk megalapozása. Fő nevelési irányzatnak számít a sport, környezeti nevelés, stb. A település vezetői és a pedagógusok is mindkét intézményben (óvoda, iskola) a lehetőségeket maximálisan kihasználva arra törekszenek, hogy az intézményi oktatásban is, minél nagyobb szerephez jusson a gyermekek egészségtudatos nevelése.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Évente napi szinten, mintegy 60-65 gyermek vesz részt az ingyenes étkeztetésben (4.1.3. számú táblázat). A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „önkormányzati kertben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

Ingyenes tankönyveket kapnak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolások és a nagycsaládosok. Ezenkívül, az e támogatásból kimaradt közép, vagy felsőoktatási intézményben tanuló gyermekek után kérelemre az önkormányzat tankönyvvásárlási támogatást fizet.

Nagy az igény a gyermekek nyári étkeztetésére, hiszen sok család a nyári szünetben, csak így tud meleg ételt biztosítani a gyermekei számára.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ilyen adat nem áll rendelkezésre.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Ilyen adat nem áll rendelkezésre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Intézményeink (óvoda, általános iskola) kiemelkedő figyelmet fordítottak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai és iskolai ellátására, nevelésére.

Az önkormányzat által fenntartott Háromfai Tarkarét Óvoda 50 férőhellyel, 2 csoport üzemeltetésével 3 fő óvodapedagógussal működik. A fenntartó önkormányzat az óvodai elhelyezés iránti igényeket ki tudja elégíteni. Helyhiány miatt gyermek az elmúlt 5 évben nem került elutasításra. Az óvoda 3 éves kortól a családi neveléssel együtt megalapozza a gyerekek személyiségének és képességének fejlődését. Gondoskodik a nevelésről és felkészíti a gyermekeket az iskolai életmódra. Az iskolába lépés időpontjának megállapításához véleményezi a gyermekek fejlettségét. Az óvoda a gyermekek számára háromszori étkeztést biztosít a jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében. Integrált nevelés keretében sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését biztosítja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
	1	
Az óvoda telephelyeinek száma	2	
Hány településről járnak be a gyermekek	50	
Óvodai férőhelyek száma	2	
Óvodai csoportok száma	7-16.30	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	4 hét	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: helyi óvoda

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	0	0

Forrás: helyi óvoda

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	38	2	50	1	34	0
2009	39	2	50	1	36	0
2010	36	2	50	1	36	0
2011	37	2	50	1	35	0
2012	32	2	50	1	30	0

Forrás: helyi óvoda

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	3	5	8	10	8	34
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	1	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	4	7	7	6	27
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	3	2	7	7	5	24

Forrás: helyi óvoda

A beíratott hátrányos helyzetű gyerekek száma 2012/2013. az óvodai adatszolgáltatás alapján 27 fő, a beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma pedig 24 fő. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korcsoportonkénti megoszlása változó képet mutat, azonban

meghatározó problémaként jelentkezik, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek kiemelkedően magas arányt képviselnek a 3-5 éves korosztály körében. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyomon követése minél előbb, de legalább 3 éves kortól szükséges, ezeknek a gyermekeknek a korai óvodáztatása alapfeltétele az oktatási esélyegyenlőségek biztosításához.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	11	0	0	10	0	2
Csoport 2	16	0	0	14	0	4
Összesen	27	0	0	24	0	6
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	4	0	0	4	0	3
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	1	0	0	1	0	1

Forrás: helyi óvoda

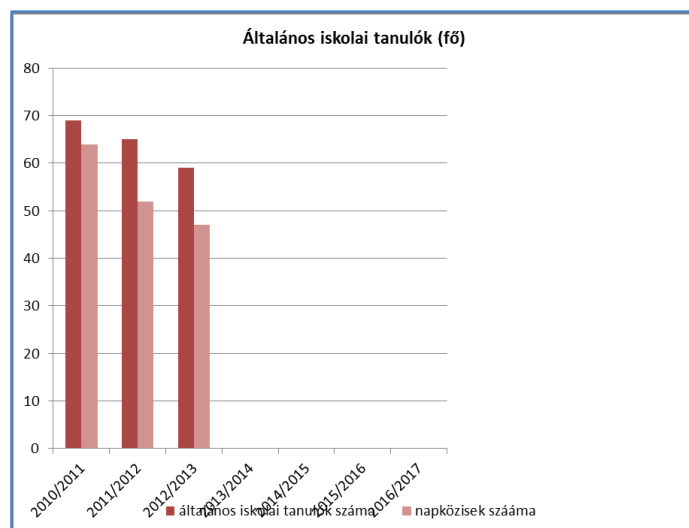
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az Oktatási Minisztérium nemrég kötelezővé tette a sajátos nevelési igényű, tanulási nehézségekkel küzdő és részképeség zavaros tanulók iskolai integrációját. Ennek oka, hogy szegregációnak minősítették az úgynevezett kis létszámú fejlesztőosztályok működését. Társadalmunkban élnek az átlagosnál gyengébb értelmi képességgel rendelkező emberek, köztük gyermekek is. Fogyatékos embertársaink száma pontosan nem ismert, csupán becslésekre hagyatkozhatunk: ezek szerint a Földön mintegy 500 millió értelmi fogyatékos ember él, közülük 350 milliónyi nem jut a számára megfelelő, szakszerű segítséghez, fejlesztéshez (UNESCO, 1995). Európai viszonylatban mintegy 10-15 százalékra tehető az értelmi fogyatékos emberek aránya, az alapfokú oktatásban többségük eredményesen vesz részt, középfokú oktatási intézménybe viszont már kisebb számban jutnak be, a lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás körükben nagyobb mértékű, mint korosztályuk ép értelmű tagjainál.

Nagyon fontos dolog tehát, hogy a gyengébb értelmi képességű gyermekek az általános iskolában megfelelő oktatásban részesüljenek. A helyi általános iskolában az SNI-s gyermekekkel az integrált oktatás keretei között kettő gyógypedagógus foglalkozik. Háromfa községben az iskolai adatok szerint az SNI-s gyermekek száma a 2012/2013 tanévben 5 volt. 3. osztályban 1 fő, 4. osztályban 2 fő, 6. osztályban 2 fő. Háromfán 6. osztályos iskola üzemel. 7. osztálytól a gyerekek Nagyatádra járnak iskolába, ezért az adatok csak az 1-6. osztályosok adatait mutatja.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	43	26	69	64	92,8%
2011/2012	38	27	65	52	80,0%
2012/2013	38	21	59	47	79,7%

Forrás: helyi adatgyűjtés –iskola adatai

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	2	6			0	0
2011/2012	4	2	6			0	0
2012/2013	4	2	6			0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés –iskola adatai

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	na.
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	8
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	28
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	55
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	47

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz- létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak össz-létszámához viszonyítva
	59	42	71%	34	58%	76%	
Összesen	59	42	71%	34	58%		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	7	0
Szaktanítást végző tanítók száma	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0,1	0
Kisegítő személyzet	1,5	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szűrjön be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközi	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	normál	9	8	1	8	89%	6	67%	0	0%	0	0	1	8
2. évfolyam A osztály	normál	9	9	2	6	67%	5	56%	0	0%	0	0	0	6
3. évfolyam A osztály	normál	11	7	0	7	64%	6	55%	1	9%	1	0	1	7
4. évfolyam A osztály	normál	9	7	0	7	78%	7	78%	2	22%	2	0	0	7
5. évfolyam A osztály	normál	7	6	2	5	71%	4	57%	0	0%	0	0	0	5
6. évfolyam A osztály	normál	14	10	3	9	64%	6	43%	2	14%	2	0	0	9
Összesen:		59	47	8	42	71%	34	58%	5	8%	5	0	2	42

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	1496	1402	1372	1393	1164	1133	1388
Matematika							
6. évfolyam	1581	1432	1469	1432	1247	1238	1426

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	38	0	14	0,5	48	24	0	0	0	0
országos átlag: 2016/2017	34,00%		35,00%		29,00%		2,00%			

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0,3	0	0	0
2009/2010	0	0	0,3	0	0	0
2010/2011	0	0	0,3	0	0	0
2011/2012	0	0	0,3	0	0	0
országos átlag 2016/2017	2,10%		0,80%		0,80%	

Az általános iskolák tanulói, valamint a napközis tanulók létszámában a tanéveket vizsgálva több mint 10%-os mértékű csökkenés volt tapasztalható, amely elsődlegesen az egyre csökkenő lakosság és gyereklétszám eredménye. A 4.4.7. táblázat a településen található általános iskolában tanuló diákok kerültek feltüntetésre. Jól látható, hogy a tanulókhoz viszonyítva a napközis gyermekek aránya csak kis mértékben csökkent.

Hátrányos helyzetű tanuló (HH) a 1993.évi LXXIX. közoktatásról szóló törvény 121.§-a tartalmazza az értelmező rendelkezéseket: A 14. pont szerint hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak. Ezt tovább pontosítja a 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet 39/D §-a, mely további szempontként jelöli meg, hogy a szülő tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be.

Halmazottan hátrányos helyzetű tanuló (HHH) az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmazottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A 4.4.13. táblázat adatait vizsgálva szembetűnik, hogy nagyon magas 72%-os a hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Még elkészerítőbb, hogy ebből 58% a halmazottan hátrányos helyzetű gyermek.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Háromfa községben nincs hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, intézményen belüli szegregáció sem az oktatás, képzés, sem más területen. Ilyen irányú panasz, bejelentés nem történt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Mivel Háromfán csak egy 6. osztályos iskola üzemel, így csak az országos átlaggal lehet összevetni a helyi mutatókat.

Bár kis lélekszámú településről beszélünk, de mégis elmondható, hogy a gyermekek iskolai teljesítménye a kompetenciamérési adatok alapján nem marad el az országos átlagtól.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma	- helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása
Magas a HH/HHH –s gyermekek száma a településen.	- Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel. Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, így Magyarországtól is, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.

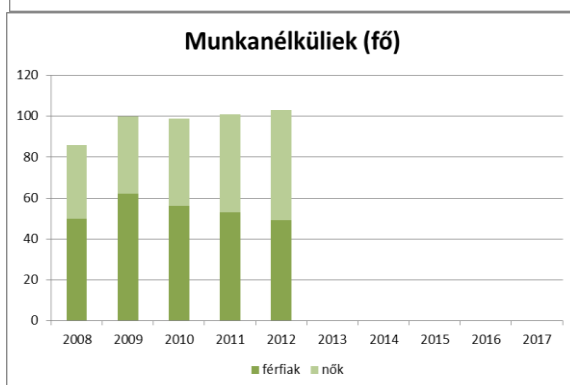
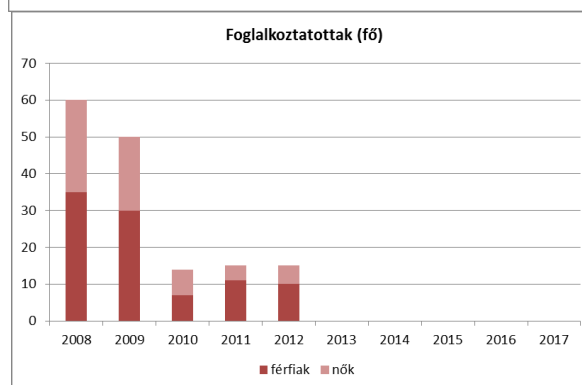
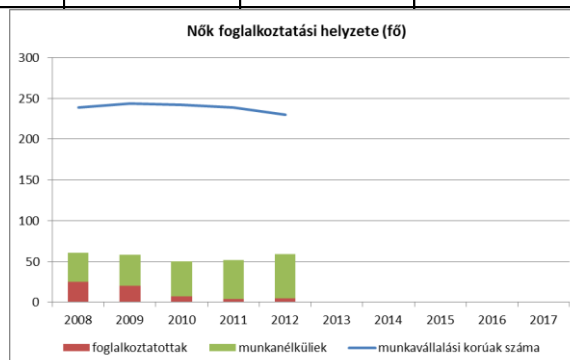
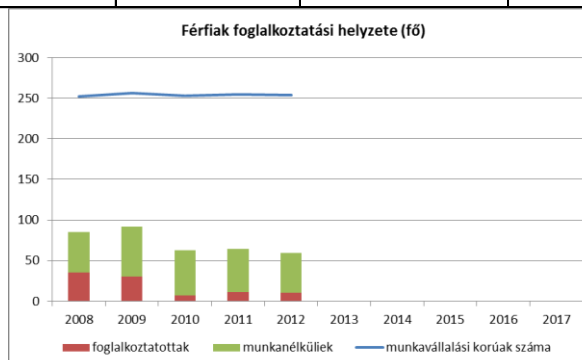
Az EU politikája nem kizárólag a nőkkel szembeni megkülönböztetést, hanem a nemek közötti diszkriminációt tiltja. Így az uniós férfi polgárok ugyanúgy élhetnek ezekkel a jogokkal, mint a nők. Bár a gyakorlatban a férfiakat sokkal kevesebb hátrányos megkülönböztetés éri, mint a nőket. Az utóbbi évtizedekben jelentős jogalkotási és intézményi feladatokat vállalt fel az Unió annak érdekében, hogy tagállamaiban és az európai intézményekben ténylegesen érvényesüljön az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség közösségi elve. Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a nőket kiemelt célcsoportként kell kezelni. Női szerepükből adódóan különböző problémákkal találkoznak, úgyszintén, mint a családon belüli szerepek, feladatok egyenlőtlen felosztása, munkahelyről való hosszabb távolmaradás gyermekszülés esetén, egyenlőtlen jövedelmi viszonyok.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve átlaga 58,2 %, addig Magyarországon ugyanez az érték csak 50,6% volt. Az Unió 20 tagországában 2010-re elérték azt a célkitűzést, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60%-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. Magyarországon 2011-ben a nők 15-64 éves népességen belüli aránya 51%-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46%-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59%-os, vagyis jelentősen meghaladja a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4% volt, addig a nőké csak 50,6%.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	252	239	35	25	50	36
2009	256	244	30	20	62	38
2010	253	242	7	7	56	43
2011	255	239	11	4	53	48
2012	254	230	10	5	49	54

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Háromfa község tekintetében a nők gazdasági szerepének vizsgálatokor helyi adatgyűjtésre, és a településen működő szociális intézmények adataira, információira és tapasztalataira számítottunk. A rendelkezésre álló helyi adatok mind az országos mind kisebb területi egységű megyei adatokkal összhangban a következő megállapítások szerint jellemzik az Háromfai nők helyzetét.

A települési önkormányzatban és az általa fenntartott intézmények körében 80%-os a női alkalmazottak foglalkoztatása. Ez a jelenség elsősorban a lakossági szolgáltatás szakmapolitikájának eredménye. Az iskolai

oktatás, az óvodai nevelés, az egészségügyi ellátás, a közművelődés, államigazgatás, az étkeztetés és a szociális ellátás mind-mind olyan szakterületek, melyben a nők meghatározóbb szerepet töltenek be, mint férfi társaik. A helyben foglalkoztatott nők helyben vagy 16 km-es távolságban élnek, mely segítséget nyújt anyai teendőik ellátásában, hiszen a munkába járás ideje viszonylag rövid. Az intézmények és a település vezetői arra törekednek, hogy a szakemberek alkalmazásában a végzettséggel és tudással rendelkezők közül előnybe helyezze a helyben lakókat.

Azok a nők, akik viszont nem a településen vállalt vagy vállalnak munkát, rengeteg akadályba ütköznek. Munkahelyük megtartása vagy a családi anyagi helyzet miatt gyermeküket kénytelenek lennének idő előtt közösségbe adni, ami jelenleg megoldatlan, hiszen a településen nincs bölcsőde.

Tovább nehezíti a foglalkoztatásban való részvételüket a helyi óvodai ellátás biztosításának idő intervallumának korlátozása, tehát a nyári időszakban az óvodás és kisiskolás gyermekek felügyeletének megoldatlansága.

A településen élő nők iskolai végzettségének alakulása hasonló a megyei és országos helyzetképhez. Az elmúlt években megfigyelhető a nagyon alacsony és a magas iskolai végzettségűek elkülönülése. A családsegítő és a védőnői szolgálat adatai alapján megfigyelhető, hogy a munkanélküli nők esetében egyre több az érettségi vagy annál magasabb végzettségű nők száma. Az elmúlt öt évben a regisztrált munkanélküli nők száma jelentősen megemelkedett. Ez az emelkedés azonban nem a 8 általános alatti vagy az azzal rendelkezők számának emelkedést hozta magával, hanem a szakmával rendelkezők számának növekedésével is járt. Nem mutatható ki pontosan, hogy hányan vannak munka nélkül, olyan nők, akik nem regisztráltak még a munkaügyi központban.

Az alacsony iskolai végzettségűek körében rendkívül alacsony a képzésre vagy átképzésre járó nők száma, mivel erre a településen nincs, a vonzásközpontban pedig alig van lehetőség. Abban az esetben, ha képzésben, átképzésben vehet részt egy nő, akkor nagy nehézséget okoz az utazás, egyrészt a rossz utazási feltételek, másrészt az utazás költségének megteremtése miatt.

A munkavállaláshoz megfelelő végzettséggel nem rendelkezők, részére az Önkormányzat közcélú foglalkoztatás keretében próbál segíteni. A közcélú foglalkoztatásban a női munkavállalók aránya 50% feletti. Az országos politika ez irányú elhivatottságától függ, melyik időszakban, mennyi munkavállalóhoz nyújt anyagi támogatást. Ezért kimondható, hogy Háromfán sokkal nagyobb a közcélú munkavégzésre mind a munkanélküliek, mind az önkormányzat részéről az igény, mint a lehetőség. Az alacsony iskolai végzettségű nők ezen felül, ha gyermeket is nevelnek a kiemelten hátrányos helyzetű csoportba sorolhatók.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől nem áll rendelkezésre adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szaktanulmány-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	36	33	137	125	11	24	1	0
2009	38	47	149	144	10	28	4	1
2010	43	50	157	120	8	35	11	0
2011	48	48	148	142	7	29	16	2
2012	54	59	156	124	9	33	14	2

Forrás: Teir

Az 5.1.4. számú táblázat adataiból jól látható, hogy a legnagyobb számban a 8 általános osztályt végzettek, illetve a szakiskolát, szakközépiskolát végzet nők vannak túlnyomó többségben. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek kor szerinti megoszlásáról nem áll rendelkezésre adat, így a mutatók emelkedésére sem. A középfokú, szakmát adó képzésben részesültek magas száma azzal magyarázható, hogy a megszerzett képzettség nem felel meg a piaci igényeknek, nem a munkáltatók által keresett szakmákkal rendelkeznek.

Foglalkoztatottság helyett az otthoni foglalkozás lehetne (ha ideiglenesen is) a megoldás számukra. Háromfán a lakókörnyezetet kialakítása családi házas, kerttel rendelkező ingatlanokkal jellemezethetjük. Mégis gyakran, műveletlen, parlagon fekvő kertek sokaságát találjuk. Még azokban a családokban sem jelenik meg az otthoni gazdaság, kertészkedés, esetleg állattartás, ahol a szülők egyike vagy mindkettőjük munkanélküli. Tapasztalataink szerint az otthon gyermeküket nevelő anyák többsége nem tudja, hogyan kell kertet művelni, nem ismeri azokat a nem nagy szaktudást és odafigyelést igénylő kultúrnövények termesztését, mely minimális pénzbefektetéssel megvalósítható lenne.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az egyenlő munkáért egyenlő bért elv megvalósulása a nők számára kiemelten fontos, hiszen általános megállapítás, hogy ők kevesebb bért kapnak hasonló munkakörökben, mint a férfiak. Erre vonatkozó, a helyi adatokat feldolgozó felmérés nem készült, így nem áll módunkban ennek kiértékelése sem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkor-mányzati	egyéb			
2008	49	0	0	0	0	0	0
2009	37	0	0	0	0	0	0
2010	31	0	0	0	0	0	0
2011	30	0	0	0	0	0	0
2012	29	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Ahhoz, hogy az anyák gyermekszülés után visszatérhessenek munkahelyükre, a gyermekek nappali ellátását szolgáló intézményekre van szükség. Háromfán nincs bölcsőde, vagy családi napközi, így ha egy anya idő előtt szeretne visszamenni dolgozni, a 3 évnél fiatalabb gyermekét Nagyatádra kell hordania bölcsődébe. A három évnél idősebb gyermekek esetében az óvodai elhelyezés biztosított a településen is. Tovább nehezíti gyermeket nevelő nők foglalkoztatásban való részvételét a helyi óvodai ellátás biztosításának idő intervallumának korlátozása, nyitva tartásával, ügyeletbiztosítással, nem illeszkedik a munkavállaló szülők igényéhez, valamint a nyári időszakban az óvodás és kisiskolás gyermekek felügyeletének megoldatlansága jellemző. A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből adódóan nem tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők családban betöltött szerepének gyakorlását támogatná.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az elmúlt években folyamatos csökkenés figyelhető meg a gyermekek születésszámban, mely a több éve tartó gazdasági helyzet, az elvándorlás, a munkanélkülivé vált szülők, az eladósodottság és talán a tudatosabb gyermekvállalás a felelős, bár az a tapasztalat hogy kevés az előre tervezett családalapítás.

A családok egy meghatározó részében csak elfogadják a gyermek érkezését, vagy épp a támogatások miatt, a jövő átgondolása nélkül vállalják a gyermeket. A legtöbb ilyen nő munkanélküli. A fogamzásgátlás túl nagy anyagi terhet jelent az amúgy is szűkös anyagi körülmények között, ezért elmarad.

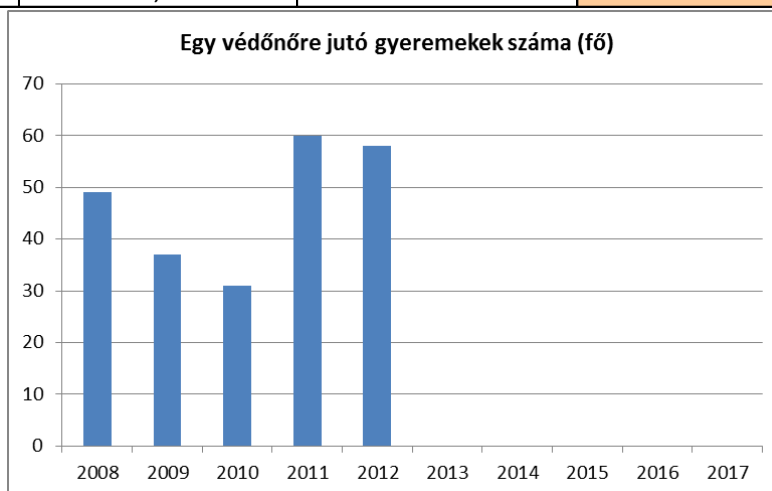
A terhesség-megszakítás megfizethetetlen, még szociális indokú térítéscsökkentéssel is. A művi meddővé tétel összege kb. egy havi minimálbérnek felel meg. A várandósgondozás egyes vizsgálatait szintén az anyagi

helyzetük miatt (utazás, telefonos bejelentkezés, több kicsi gyermek megoldatlan felügyelete) elérhetetlen. Az egészségügyi ellátásunkban kijelölt Nagyatádi Kórházba való eljutás nehézkes az utazási költség és idő miatt. A településünknek önálló gyermekorvosa nincs, a gyermekek orvosi ellátását a felnőtt háziorvos végzi.

A védőnői ellátás 2011. év óta félállásban egy nagyatádi védőnő végzi. A nagy gyermeklétszám és a rengeteg adminisztrációs feladat miatt munkaköre túlterhelt. A problémás, több figyelmet igénylőkkel való foglalkozás, idő hiányában csak nehezen oldható meg. Szerencsésebb lenne, ha helyben lakó, teljes munkaidőben foglalkoztatott védőnő tudná ellátni a teendőket, hiszen akkor a családok életére nagyobb lenne a ráhatása, könnyebb lenne (szükség esetén) az elérhetősége, és talán nagyobb bizalommal fordulnának hozzá.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	49	49
2009	1	37	37
2010	1	31	31
2011	0,5	30	60
2012	0,5	29	58

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Az országos és megyei statisztikai adatok alapján jellemezhető csak a Háromfai nőket ért atrocitások melyről kimondható, hogy csak a jéghegy csúcsát mutatja. A probléma ritkán és súlyos esetben kerül ki a család intim köréből. Bántalmazás alatt a tetteges cselekedeteket értik, a lelki vagy anyagi, esetleg egyéb korlátozást nem tekintik bántalmazásnak. A védőnői szolgálat munkatársai, a településen működő családsegítő szolgálat tapasztalata szerint az ismert esetek, vagy a rendőrséghez kerülő ügyek többszörösével lehet számolni. Az esetek többségében a bántalmazás, zaklatás, otthon, a falak között zajlik, ami legtöbbször nem kerül nyilvánosságra. A nő nem kér segítséget, magát tartja felelősnek a kialakult helyzetért, szégyelli magát.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírószági ítélet
2008	2	2	1
2009	1	1	1
2010	0	0	0
2011	1	1	1
2012	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetbe kerülő nők és gyermekeik a családsegítőben, illetve a Nagyatádon működő Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete által működtetett Családok Átmeneti Otthonában kérhetnek segítséget. Az intézmény országos hatókörű, de elsősorban a szervezettel ellátási szerződést kötött térségi településekről fogad ellátottakat. Az otthonban egyéni esetkezelés, gyermekek gondozása fejlesztése, egyéni gondozási terv készítése, pénzügyi válságkezelési program, szociális csoportmunka, foglalkoztatás, képzést elősegítő tanácsadás segíti az érintetteknek helyzetük megoldásában, kapcsolatrendszerük helyreállításában, a normál életbe való visszatérésre. A férőhelyek száma kevés, a bejutás esetleges.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a nők (főként munkájuk miatt) aktívan vesznek részt a közéletben, hosszú évekre való visszatekintésből az derül ki, hogy az intézményvezetői, pedagógusai, háziorvosa, civil szervezetek vezetői között, szinte csak nőket találunk. Bár a képviselő-testület tagjai között jelenleg nincs nő. De véleményformáló erejük, érdekképviselő tevékenységüknek köszönhetően a helyi politika kiemelt fontosságúnak tartja a nőket, nőkért végzett tevékenységeket.

Ennek érdekében a hangsúlyt fordít a női munkanélküliség csökkentésére kialakult közcélú foglalkoztatásra, a nők részére szervezett szűrővizsgálatok, tájékoztatások szervezésére, lebonyolítására.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	5	1
2009	5	1
2010	5	1
2011	4	0
2012	4	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők a tradicionális normák szerint a családban betöltött szerepük szerint elsősorban gondoskodnak a gyerekekről, háztartásról. Ez a tevékenység „munkaként” hazánkban még kevésbé elismert, pedig idő és energiaráfordításban hasonló terhelést jelent, mint a hétköznapi értelemben vett munka. Ráadásul a családok általános gazdasági helyzete megkívánja, hogy két kereső legyen a családban, azaz a nőknek az otthon mellett a munkahelyen is helyt kell állniuk. A családbarát munkahelyi megoldások egyelőre ritkának mondhatók (pl. munkahelyi gyermekmegőrzés, távmunka, rugalmas munkaidő szervezés), ezek bevezetése, elterjesztése fontos feladat lehet az elkövetkező időkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
<i>Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.</i>	<i>Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.</i>
<i>Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása</i>	- Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágitása, nyári ügyelet megszervezése - Családi napközi működtetése, önkormányzati – nem piac jellegű- családi napközi létrehozása - nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése, - Rugalmas foglalkoztatási formák bevezetése - Család és gyermekbarát munkahelyek támogatása, pályázati figyelés, ösztönzés
<i>Kevés a családbarát munkahelyi megoldás.</i>	<i>Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása.</i>
<i>Kevés az egészségügyi szűrőprogram.</i>	<i>Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve</i>
<i>Alacsony a szűréseken való részvétel</i>	- mozgó szűrő állomások - irányított szállításhoz támogatás felkutatása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	419	379	798	53%	47%
0-2 évesek					
0-14 éves	68	70	138	49%	51%
15-17 éves	19	14	33	58%	42%
18-59 éves	195	245	440	44%	56%
60-64 éves	27	6	33	82%	18%
65 év feletti	85	35	120	71%	29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2011. évi adat)

Kiemelt figyelmet érdemel az idősök helyzete, mivel az ország demográfiai trendjei a településre is vonatkoztathatóak. A demográfiai adatok jellemzői az alábbiakban foglalhatóak össze:

- Növekvő átlagéletkor
- Nők hosszabb élettartalma

Az idős korral gyakrabban előforduló megbetegedéseken (magas vérnyomás, cukorbetegség, ízületi problémák, keringési problémák) túl, jellemző lett a pszichés problémákkal küzdők számának emelkedése is. Ennek oka lehet az egyedül maradás, elszigetelődés, szellemi és fizikai aktivitása csökkenése, önellátási képesség beszűkülése.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	127	153	83,0%
2008	128	158	81,0%
2009	123	151	81,5%
2010	118	139	84,9%
2011	120	138	87,0%
2012	119	120	99,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

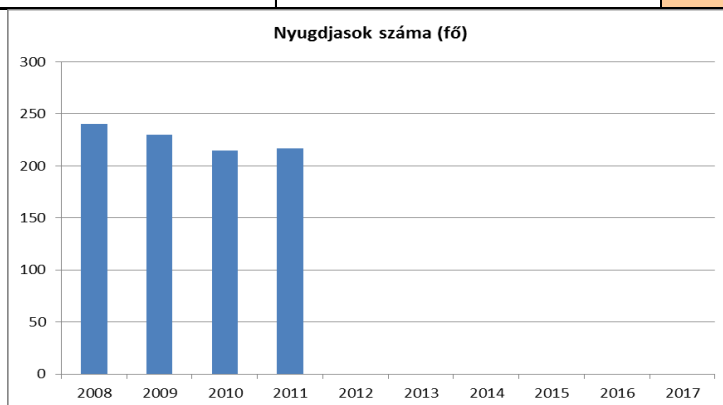
Az öregedési index a lakosok arányát vizsgálja a 0-14 év közötti lakossághoz viszonyítva. A 65 év feletti lakosok százalékos aránya folyamatosan nő. A demográfiai szerkezet elöregedő, összhangban az országos átlaggal, az aktívkorú népességre egyre több időskorú eltartott jut. Generációjuk aktív időszakában a nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások még megfelelően biztosítottak voltak, az öngondoskodásra még nem voltak felkészítve/rákényszerülve. Az általános gazdasági helyzet eredményeként ellátásuk mértéke nem tud megfelelő mértékben emelkedni. Jövedelmi helyzetük, főképpen az egyedülállók esetében, elmarad a biztos megélhetéshez szükséges szinttől. Anyagi támogatásra családjuktól nem, vagy csak kis mértékben számíthatnak, mivel azok egzisztenciális helyzete az utóbbi időben romlott.

A 6.1.1. számú táblázatból kitűnik, hogy a nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökken, ami abból is következhet, hogy emelkedett a nyugdíjkorhatár. Hiszen nem jellemző, hogy az idős emberek elköltöztek volna a faluból. Ha összevetjük a táblánkat a 3.2.3. számú, munkanélküliséggel

foglalkozó adattábla tartalmával, akkor azt láthatjuk, hogy a munkanélküliek száma emelkedett, míg a nyugdíjasoké csökkent.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	91	149	240
2009	92	138	230
2010	79	136	215
2011	78	139	217

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Háromfán nem jellemző, hogy nyugdíjkorhatárt betöltött emberek a nyugdíjkorhatár betöltése után is tovább dolgoznának. Ez betudható annak, hogy a környéken kevés a munkalehetőség, az idősebb emberek iskolai végzettségi szintje alacsony. Akkor lenne esélyük a munkaerő piacon nyugdíjba vonulás után dolgozni, ha valamilyen speciális tudással rendelkeznének. Önkéntes munkába szívesen részt vesznek, nem csak saját szerveződésben, hanem az egyház keretein belül is.

Az aktív bekapcsolódásuk a közéletbe főképpen önkéntes munkából adódik. Ezenkívül, jellemző még az idős korosztályra a családon belül végzett munka, a kertművelés, háztartási és házkörüli munka, és az unokákkal való foglalkozás.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A tevékeny időskor programlehetőségei (foglalkoztatási program, kifejezetten számukra indított képzések, stb.) a településen nem állnak rendelkezésre. Ezek a lehetőségek pedig segítenék a jó mentális állapot minél további fennmaradását, a jó közérzet kialakítását, fenntartását (társaságba járás, új ismeretek megszerzése, stb.). A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségeit figyelembe véve jellemző, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok egy része jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítené munkahelyet, végezne valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az időskori népességben rejlő lehetőségek kiaknázása sürgető társadalmi kihívássá vált az elmúlt években. Az Európai Unióban az 55 és 64 év közöttiek foglalkoztatási rátája majdnem elérte az 50 százalékot 2011-ben, míg hazánkban az idősebb korosztály mindössze 36 százaléka aktív munkavállaló. Drasztikus csökkenő tendencia figyelhető meg továbbá Magyarországon: az 55-59 közöttiek 54 százaléka, míg a 60-64-es korosztály pusztán 14 százaléka tartozik a foglalkoztatottak táborába.

Hazai viszonylatban jellemző, hogy a vállalkozások, intézmények nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. A korosodó munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi és mentális állapotból, valamint a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	93	7	8%	82	7	9%
2009	109	6	6%	109	6	6%
2010	119	8	7%	101	8	8%
2011	98	14	14%	85	14	16%
2012	115	12	10%	109	12	11%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A fenti táblázatban látható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nem jelenik meg kiemelkedően magas arányban, ennek ellenére a számuk 2009 óta folyamatosan növekszik. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a tartós munkanélküliek számához viszonyított 55 év feletti tartós munkanélküliek száma esetében is. Jellemző erre a korosztályra, hogy jelentős hányaduk – ha van lehetősége rá – inkább a „leszázalékolást” választja, mint a kilátástalan

munkahelykeresést, vagy a segélyezési rendszert. A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal lehetne ösztönözni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások minden állampolgár részére biztosítottak. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának, és emellett még támogatja az idősök szerveződéseit, például a Ezüstévek Nyugdíjas Klubot.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	128	0	0%
2009	123	0	0%
2010	118	0	0%
2011	120	0	0%
2012	121	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősellátás és szociális gondoskodás a Háromfán kielégítően működik. A házi segítségnyújtás az idős ember otthonában segíti elő az önálló életvitel fenntartását.

Egészségügyi alapellátás jól szervezett. Az időskorúak nagy része gondozás alatt áll, mivel mozgásukban korlátozottak, így a háziorvos rendszeresen otthonukban látogatja, ellenőrzi őket. Szakorvosi ellátásban Nagyatádon, vagy Kaposváron részesülhetnek. A szakellátáshoz való hozzájutás az idősebb emberek számára főként a közlekedés miatt kissé nehézkes. Intézményi keretek közt az idősök nappali, vagy bentlakásos ellátása Háromfa községben nem megoldott. Igény esetén a házi segítségnyújtás számukra az egyetlen lehetőség.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	2
2009	2
2010	2
2011	2
2012	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában anyudíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegűellátással rendelkeznek. a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, azaz 22.800,- Ft. Az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-a , azaz 27.075 Ft, az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-a, 37.050,- Ft.

Háromfán az időskorúak járadékában részesülők száma a vizsgált időszakban elenyésző mértékű, 2 fő.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a településen biztosítja a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A Művelődési Ház ad otthont a civil szervezetek rendezvényeinek, önkormányzati rendezvényeknek. Háromfa községben az idősebb emberek, főleg a téli hónapokban, szívesen látogatják a könyvtárt is.

A sport-kedvelők igényeit kívánja kielégíteni a helyi Sport Egyesület, ahol hétvégenként az idősebb korosztály is szurkolóként vehet részt.

A Háromfai Dalnokok, az Ezüstévek Nyugdíjas Klub őrzi a község hagyományait és népviseletét, aktívan részt vállalnak rendezvényeink lebonyolításában a jeles ünnepek, falunap, idősek napja, szüreti felvonulás rendezvények alkalmával.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	1	0	0	16	2	20	16
2009	0	0	0	16	2	20	13
2010	0	1	0	16	2	20	10
2011	0	1	0	16	2	20	10
2012	0	0	0	16	2	20	10

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősek informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	20	2	10,0%	2	10,0%
2009	20	2	10,0%	2	10,0%
2010	20	2	10,0%	2	10,0%
2011	20	2	10,0%	2	10,0%
2012	20	2	10,0%	2	10,0%

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen készített felmérés, (kis elemszáma miatt nem reprezentatív, általánosításokra nem alkalmas) adataiból megállapítható, hogy az idősebb korosztályban a számítógépet és internetet használni tudók aránya nagyon alacsony. A megkérdezések alapján megállapítható, hogy az idős emberek közül kevesen tudják használni a számítógépet, így az internetet is, tehát nem rendelkeznek informatikai alapismeretekkel. A számítógépet nem használóknál igény sem mutatkozott az informatika alapjainak elsajátítására. Az idősebb korosztályban a számítógépet használók számát ismertető, képzések szervezésével lehetne javítani.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Háromfa községben kifejezetten az idősek igényeinek kielégítésére szolgáló programok csak nagyon ritkán szerveződnek. Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (pl.: influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak a

testi és lelki egészség megőrzéséhez. Az egészségügyi témájú tanácsadás történhet személyesen is, csoportos ülések keretében, vagy írásos tájékoztató formában, amelynek terjesztésében a házi orvos és szociális a házi gondozó is segítséget tud nyújtani.

Hatékonyak lehetne például a rendőrség által tartandó figyelemfelkeltő előadás, vagy írásos tájékoztatófüzet készítése és a célszemélyek részére való eljuttatás, amely a trükkös lopásokra, csalásokra, erőszakos cselekményekre hívja fel a figyelmet, a rendőrök tanácsokat adhatnak az idős emberek számára, ezek elkerülésére.

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős	- Idősök ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. - Aktivitást segítő programok szervezése. - figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
Elmagányosodás lehetősége	- Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése,
Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma	- Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
Gyakoribb az idősök áldozattá válása	- Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek
Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel	- Számítástechnika oktatása, megismertetése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen fogyatékkal élő emberek nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. Ismereteink szerint nem vesznek részt foglalkoztatásban.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	35	3
2009	34	3
2010	32	3
2011	58	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Háromfán kis számban ugyan, de látás, mozgásszervi, valamint értelmi fogyatékkal élők is laknak. Pontos számuk adatok hiányában nem ismert. Helyi, fogyatékosokkal foglalkozó intézmény nincs. Valamennyien támogató, szeretetteljes családi környezetben élnek, ahol megfelelő gondozásuk, ellátásuk a családtagok által biztosított, önálló életvitelre többségük képes. Külső személy segítségét ritkán igénylik, igyekeznek ezt családon belül megoldani.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátásáról nem áll rendelkezésre adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartására az önkormányzat figyelmet fordít. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése - anyagi forrás híján - nem tökéletes. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Településünkön a polgármesteri hivatal, valamint a Művelődési Ház, könyvtár, orvosi rendelő infokommunikációs akadálymentesítése eddig még nem történt meg. A mozgásukban korlátozott emberek rámpa segítségével juthatnak be az épületekbe.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem áll rendelkezésre adat.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Háromfán folyamatosan újítjuk fel az elhasználódott járdahálózatot, ami az akadálymentesítési szempontok figyelembe vételével történik.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Községünkben nem üzemel fogyatékosok nappali intézménye. Speciális közlekedési megoldások kialakítására eddig helyi igény nem mutatkozott, de a lehetőségekhez képest az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.	- A célcsoport feltérképezése, bevonva ebbe felmérésbe a védőnőt, háziorvost, családsegítőt, hogy képet kapjunk helyzetükről.
Nem valósult meg az intézmények fizikai akadálymentesítése	- Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
Az infokommunikációs akadálymentesítés hiánya.	- Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges feladatok összeírása, külső források bevonásával komplex infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Háromfán a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei. A településen szinte kizárólag katolikus vallású emberek élnek. Az egyházközség saját templommal rendelkezik. Az egyház jó kapcsolatot ápol az Önkormányzattal, intézményekkel. Az Önkormányzat lehetőségétől függően évről évre humán és anyagi támogatást nyújt a templom épületek felújításához, építéséhez, infrastrukturális fejlesztéséhez stb...

A lakosságszámhoz viszonyítva kevés a hitüket rendszeresen gyakorló lakosok száma.

Az együttélés a gyülekezeti programokon megvalósul, amelyekben a település sokféle társadalmi csoportja képviselteti magát.

A lakosság, hitének gyakorlásán túl további közösségi rendezvényeken, programokon, szűrőnapokon, sportrendezvényeken stb... vehet részt. A különféle rendezvények a Háromfai Dalnokok, a Háromfai Sport Egyesület, a Háromféri Egyesület, az Ezüstévek Nyugdíjas Klub, valamint az Önkormányzat szervezésében valósulnak meg.

Az említett intézmények és szervezetek a település különböző életkorú lakosságának biztosítanak tartalmas programokat. Az elmúlt években egyre kevesebben élnek ezekkel a lehetőséggel. A szervezők érdektelenségről, és a mai gazdasági helyzetnek megfelelő anyagi problémák miatti létszám visszaesésről számolnak be.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében végzett, a szektorok közötti közös munka inkább eseti jellegű. Állandó fórum nincs a felek számára. Amennyiben igény mutatkozik a folyamatos közös munkára, úgy közösen kidolgozhatják az együttműködés részleteit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A térség önkormányzatai közös feladatellátást folytatnak bizonyos területeken a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása keretében. Bár a közösen ellátott feladatok száma, az ellátás módja 2013-tól átalakult, az együttműködés alapjai adottak egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos együttműködéshez.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Háromfán nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs adat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett polgármester, családsegítő, védőnő, iskola, óvoda, illetve egyéb partnerek bevonása a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésekor főként az adatgyűjtés során lettek bevonva. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program, elkészülte után nyilvánosságra kerül. A megfogalmazott intézkedések megvalósulását így mind a célcsoportok, mind a lakosság nyomon tudja követni. Az közös önkormányzati hivatal esélyegyenlőségi munkatársa felel azért, hogy nyomon kövesse a megvalósulást és tartsa a kapcsolatot a célcsoportok képviselőivel. Fogadja észrevételeiket, esetleges újonnan felmerült javaslataikat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Alacsony képzettségű munkanélküliek számára olyan képzések indítása, amely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.
	Magas a tartós munkanélküliek száma.	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kiajánlásuk a munkáltatók felé.
	Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők számáról.	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.

Gyermekek	Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma ----- Magas a HH/HHH –s gyermekek száma a településen.	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása. ----- Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.
Idősek	Magas az egyedül élő idős emberek arány, amelyen belül főként a nők száma jelentős. ----- Elmagányosodás lehetősége. ----- Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma ----- Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel. ----- Gyakoribb az idősek áldozattá válása.	Magányos idősök ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése. ----- Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése. ----- Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével. ----- Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése. ----- Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek oktatása.
Nők	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli. ----- Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával. ----- - Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás támogatása, nyári ügyelet megszervezése - családi napközi működtetése, önkormányzati –nem piac jellegű- családi napközi létrehozása

	----- Kevés a családbarát munkahelyi megoldás. ----- Kevés a célzott egészségügyi szűrőprogram.	- nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése. ----- Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények összeírása. ----- Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve
Fogyatékkal élők	Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról. ----- Nem valósult meg az intézmények fizikai akadálymentesítése	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával. ----- Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
	Alacsony képzettségű munkanélküliek számára olyan képzések indítása, amely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.	Polgármester, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal. felelős: polgármester
	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kiejánlásuk a munkáltatók felé.	Polgármester, Munkaügyi Hivatal felelős: polgármester
	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.	Polgármester, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, Kórház és Rendelőintézet felelős: polgármester

	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés. ----- Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.	Polgármester, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal felelős: polgármester ----- Polgármester, házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat felelős: polgármester
Gyermekek	helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása ----- Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.	Polgármester, házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Felelős: polgármester ----- Polgármester, házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat. Felelős: polgármester
Idősek	A fogyatékkal élők körülményeinek feltérképezése, a családsegítő szolgálat, valamint a házi orvos segítségével. ----- Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése. ----- Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével. ----- Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek. ----- Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.	Polgármester, házi orvos, családsegítő szolgálat civil szervezetek, önkéntesek. Felelős: polgármester ----- Polgármester, családsegítő szolgálat oktatási intézmény, civil szervezetek felelős: polgármester ----- Polgármester, önkéntesek, egészségügyi intézmények, civil szervezetek. Felelős: polgármester ----- Polgármester, családsegítő szolgálat, rendőrség, civil szervezetek. Felelős: polgármester ----- Polgármester, önkéntesek, oktatási intézmények, civil szervezetek. felelős: polgármester
Nők	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával. -----	Polgármester, munkaügyi hivatal, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága. felelős: polgármester

	Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágitása, nyári ügylet megszervezése - családi napközi működtetése, önkormányzati –nem piac jellegű- családi napközi létrehozása - nem fizető iskolai nyári ügylet bevezetése. ----- Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények összeírása. ----- Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve	----- Polgármester, óvoda, iskola felelős: polgármester ----- Polgármester, munkaügyi hivatal, munkáltatók. felelős: polgármester ----- Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, civil szervezetek, Vöröskereszt, Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával. ----- Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.	Polgármester, háziorvos, jegyző felelős: polgármester ----- Polgármester, jegyző felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az élet minősége a támogató intézkedések, valamint önálló tevékenységük hatására javul. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei folyamatosan javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök jó testi és mentális állapotának fenntartásához szükséges, tevékeny, életkoruknak megfelelő aktivitást adó lehetőségek biztosítását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők a családban és a munkahelyen betöltendő szerepét támogató intézkedések megszervezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák/ mélyszegénységben élők

I.

Intézkedés címe:	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A 8 általános iskolai végzettség megszerzéséhez feltételek biztosítása, az érdeklődés felkeltése, a végzettség megszerzésének ösztönzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetséges célcsoportok feltérképezése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése.
Résztvevők és felelős	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2014. december 31. Megvalósítás: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság, alacsony eredményességi mutató. – Motiváció erősítése.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek, pénzügyi források biztosítása.

II.

<i>Intézkedés címe:</i>	<i>Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.</i>
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	<i>Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.</i>
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	<i>Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése, elhelyezkedésre való hajlandóság ösztönzése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítése. Hosszú távon tudatosítani szükséges a foglalkoztatásban való részvétel fontosságát</i>
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	<i>Képzési programok szervezése, eredmények értékelése.</i>
<i>Résztvevők és felelős</i>	<i>Polgármester, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal. felelős: polgármester</i>
<i>Partnerek</i>	<i>CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	<i>megvalósítás kezdete: 2014. december 31. Megvalósítás: 2018.december 31.</i>
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	<i>Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerő piacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli foglalkoztatás mértéke.</i>
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Alacsony részvételi hajlandóság; alacsony elhelyezkedési arány; szemléletformálás nem megfelelő hatékonysága.</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Személyi és tárgyi feltételek, pályázati támogatás..</i>

III.

<i>Intézkedés címe:</i>	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kiajánlásuk a munkáltatók felé.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Magas a tartós munkanélküliek száma.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	A tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának biztosítása.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összesítése, munkáltatókkal történő egyeztetése, eredmények kiértékelése
<i>Részvevők és felelős</i>	Polgármester, Munkaügyi Hivatal felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	<i>Munkaügyi Hivatal</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Megvalósítás: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonynak tartják. Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási eszközt bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott munkavállalók száma.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Munkáltatók részéről alacsony részvételi hajlandóság; intézkedés nem támogatása anyagi okok miatt;</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Személyi és tárgyi feltételek, pályázati támogatás.</i>

IV.

<i>Intézkedés címe:</i>	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Mélyszegénységben élők csoportja számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálása.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, Kórház és Rendelőintézet felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, Kórház és Rendelőintézet
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Megvalósítás: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága</i>	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma. Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Megvalósítás szakmai nehézségei; célcsoport részéről érdektelenség; megvalósításhoz támogató források hiánya.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.

V.

<i>Intézkedés címe:</i>	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	A piacképes tudás megszerzésével a munkaerőpiacon való tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a tartós munkanélküliség csökkentése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Hiányszakmák feltárása, hozzá kapcsolódó képzések szervezése a érintett partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre való ösztönzése, motiválása. Eredmények kiértékelése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	<i>TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal</i>
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Megvalósítás: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes, ha megfelelő a képzésen való részvételi hajlandóság.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	<i>Alacsony részvételi hajlandóság. Potenciális képzésre jelentkezők ösztönzése, motiválása.</i>
<i>Szükséges erőforrások</i>	<i>Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.</i>

VI.

<i>Intézkedés címe:</i>	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők számáról.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	A lehetséges célcsoportok feltérképezése, a háziorvos, a családsegítő szolgálat és a védőnői szolgálat segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok feldolgozása.
<i>Résztevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Megvalósítás: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Alacsony részvételi hajlandóság a felmérésben. A kockázat csökkentés eszköze lehet a célcsoportot ismerő, velük kapcsolatban állók (pl. családgondozó, védőnő) bevonása a felmérésbe.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.

Gyermekek

I.

<i>Intézkedés címe:</i>	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma
<i>Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Felmérés elkészítése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2016.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Elkészült felmérés. Az intézkedés akkor eredményes, ha határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai (akár kis segítséggel) önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Érintett családok részéről az együttműködés hiánya – lehetséges támogató intézkedések révén motiváció kialakítása.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

II.

<i>Intézkedés címe:</i>	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a településen.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Helyzetfelmérés elkészítése, adatok kiértékelése, intézkedési terv kidolgozása.
<i>Részvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2016.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Célcsoport részéről érdektelenség, eredménytelen intézkedési tervek - alapos, mindenre kiterjedő helyzetfelmérés, a célcsoporttal napi kapcsolatban álló segítők bevonása a megvalósításba.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Idősek

I.

<i>Intézkedés címe:</i>	Magányos idősök ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Magas az egyedül él idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	A magányosan élő idős emberek feltérképezése, önkéntesek (pl. diákok) további bevonása az idősök segítésére. Számítógépes ismeretek nyújtásához kapcsolódó képzés szervezése, szükséges előadások nyújtása. Közösségszervezés és - fejlesztés, igényfelméréseket követően esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Idős emberek szociális ellátásába önkéntesek, civil segítők bevonása; idősök számára is el- és befogadható programok kialakítása; érdeklődési körökhöz kapcsolódó képzés, előadás szervezése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek. Felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Ellátásba bevont önkéntesek száma; új ellátási formába bevont ellátottak száma; idősök számára kidolgozott programok száma; programokon részt vevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az ellátottak elégedettek vele, az önkéntesek hozzáállása megfelelő; a kidolgozott programok kedveltek a részt vevők körében, szívesen vesznek részt rajtuk.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Kevés önkéntes; nem megfelelő kidolgozás miatt érdektelenség.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.

II.

<i>Intézkedés címe:</i>	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Elmagányosodás lehetősége az idős, egyedül élő emberek körében.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításába szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnereke bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, családsegítő szolgálat, oktatási intézmény, civil szervezetek felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Családsegítő szolgálat oktatási intézmény, civil szervezetek
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Elzárkózás és érdektelenség miatt nem sikerül az érintett elmagányosodással érintett idős embereket beazonosítani.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.

III.

<i>Intézkedés címe:</i>	Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Idős korban nő a megbetegedések száma.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Korcsoport specifikus egészségügyi szűrések, előadások szervezése, a szükséges partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.) .
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és az idős emberek részvételének ösztönzése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, házi orvos, önkéntesek, egészségügyi intézmények, civil szervezetek. Felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Házi orvos, önkéntesek, egészségügyi intézmények, civil szervezetek.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Előadások, szűrővizsgálatok száma. Az előadásokon és szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Elzárkózás és érdektelenség miatt nem sikerül felkelteni az idős emberek érdeklődését az előadásokon és szűrővizsgálatok való részvételre vonatkozóan.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.

IV.

<i>Intézkedés címe:</i>	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idős emberek ösztönzése a képzésen való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezése. Önkéntes diákok, személyek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzés lebonyolítása. Az eredmények kiértékelése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, önkéntesek, oktatási intézmények, civil szervezetek. felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Önkéntesek, oktatási intézmények, civil szervezetek.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018.december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	A képzés szervezésében közreműködő partnerek száma. A képzésben közreműködő önkéntesek száma. A képzésen résztvevő idős emberek száma. A képzést eredményesen elvégzők száma.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Elzárkózás és érdektelenség miatta alacsony számú idős ember vesz részt a képzésen.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.

V.

<i>Intézkedés címe:</i>	Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Gyakoribb az idős emberek áldozattá válása.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Az idős emberek tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához szükséges partnerek bevonása. A bűncselekmények számának csökkentése. Szóróanyagok készítése, terjesztése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Tájékoztató előadások szervezése A szükséges partnerek bevonása (.pl. Rendőrség). Az előadások lebonyolítása. Szóróanyagok készítése.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, családsegítő szolgálat, rendőrség, civil szervezetek. felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Családsegítő szolgálat, rendőrség, civil szervezetek.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szóróanyagok száma. Az előadások résztvevő idős emberek száma.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Elzárkózás és érdektelenség miatta alacsony számú idős ember vesz részt az előadásokon.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.

Nők

I.

<i>Intézkedés címe:</i>	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, munkaügyi hivatal, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága. felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Munkaügyi hivatal, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Szervezett képzések száma; képzésen részt vevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Elzárkózás és érdektelenség, megfelelő képzési modell hiánya, pályázati forrás hiányában nem végrehajtható az intézkedés.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.

II.

<i>Intézkedés címe:</i>	Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágítása, nyári ügyelet megszervezése, nem fizető iskolai nyári ügyelet bevezetése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Rövidtávon: Kisgyermekes anyák meggyőzése, hogy 3 éves kortól vegyék igénybe az óvodai szolgáltatást. Középtávon: Az óvoda vezetőinek meggyőzése, hogy nyáron is legyen nyitva az intézmény, valamint, hogy rugalmas – ügyeleti nyitva tartás legyen biztosítva. Az iskolákban legyen nyári táborjellegű gyermekfelügyelet biztosítva. Hosszútávon a cél, hogy a gyermekeket nevelő munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, óvoda, iskola, felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Óvoda, iskola,
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	A három éves korban óvodába íratott gyermekek számának emelkedése. A rugalmas és a szünidei nyitva tartást igénybevevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az családok elégedettek vele, az intézmények hozzáállása megfelelő; a kidolgozott nyári programok kedveltek a résztvevők körében.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Érdektelenség, anyagi forrás hiányában nem végrehajtható az intézkedés.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.

III.

<i>Intézkedés címe:</i>	Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények összeírása.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Jelenleg kevés családbarát munkahelyi intézkedés elérhető, nem általános ezek alkalmazása.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak, elérhetőek legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anya szerepet könnyebben össze tudják egyeztetni. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a lehetséges intézkedéseket, alkalmazási lehetőségeikről tájékoztatni kell a munkáltatókat. Hosszú távon az alkalmazásoknak be kell épülniük a mindennapi életbe.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése, munkáltatók tájékoztatása, eddigi tapasztalatok megosztása; módszertani kidolgozásban segítségnyújtás a munkáltatók részére.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, munkaügyi hivatal, munkavállalók, munkáltatók. felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Munkaügyi hivatal, munkavállalók, munkáltatók.
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Munkáltatók részéről érdektelenség.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.

IV.

<i>Intézkedés címe:</i>	Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Kevés a célzott egészségügyi szűrőprogram.
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Általános szemléletté tenni a betegségekkel kapcsolatos megelőzés fontosságát, a szűrőprogramokon való részvétel ösztönzését.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Szemléletformálást célzó tájékoztató anyagok kidolgozása, szűrőprogramok szervezése magas előfordulású megbetegedésekre, veszélyeztetett korosztályoknak megfelelően.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, civil szervezetek, Vöröskereszt, Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet. felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, védőnői szolgálat, civil szervezetek, Vöröskereszt, Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Megvalósuló szűrőprogramok száma, szűréseken résztvevők száma, feltárt betegségek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a prevenció szükségessége és fontossága általános szemléletté válik, a megelőzés fontossága előtérbe kerül.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Érdektelenség a szűrésekkel kapcsolatban - "létfontosság" hangsúlyozása
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.

Fogyatékkal élők

I.

<i>Intézkedés címe:</i>	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról és körülményeiről.
<i>Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	A saját lakást használó fogyatékos személyek életkörülményének felmérésével, tapasztalatainak felhasználásával, a fogyatékkal élő emberek életvitele önállóbbá válnak. A nem megfelelően akadálymentesített saját otthonok akadálymentesítése.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével intézkedési tervek kidolgozása.
<i>Résztvevők és felelős</i>	Polgármester, háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, jegyző felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, jegyző
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Az elkészült felmérés. Intézkedési tervek száma. Fenntartható, támogatottság esetén.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Anyagi és humán forráshiány, esetleg érdektelenség.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.

II.

<i>Intézkedés címe:</i>	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
<i>Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)</i>	Nem valósult meg az intézmények teljes körű fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése
<i>Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</i>	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
<i>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</i>	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
<i>Résztevők és felelős</i>	Polgármester, jegyző felelős: polgármester
<i>Partnerek</i>	Polgármester, jegyző
<i>Határidő(k) pontokba szedve</i>	Megvalósítás kezdete: 2014. július 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
<i>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</i>	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható fenntartásában, állagmegóvást kell alkalmazni.
<i>Kockázatok és csökkentésük eszközei</i>	Pályázati forrás hiányában fejlesztések elmaradása.
<i>Szükséges erőforrások</i>	Személyi és, pályázati források biztosítása.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	A 8 általános iskolai végzettség megszerzéséhez feltételek biztosítása, az érdeklődés felkeltése, a végzettség megszerzésének ösztönzése.		Lehetséges célcsoportok feltérképezése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése.	Polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.	Személyi és tárgyi feltételek, pénzügyi források biztosítása.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.
2	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése, elhelyezkedésre való hajlandóság ösztönzése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítése. Hosszú távon tudatosítani szükséges a foglalkoztatásban való részvétel fontosságát		Képzési programok szervezése, eredmények értékelése.	Polgármester	2018.12.31.	Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerő piacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli foglalkoztatás mértéke.	Személyi és tárgyi feltételek, pályázati támogatás..	Személyi és tárgyi feltételek biztosításával.
3	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kijelölésük a munkáltatók felé.	Magas a tartós munkanélküliek száma.	A tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának biztosítása.		Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összesítése, munkáltatókkal történő egyeztetése, eredmények kiértékelése	Polgármester	2018.12.31.	Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási eszközt bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott	Személyi és tárgyi feltételek, pályázati támogatás.	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonyak tartják.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								munkavállalók száma.		
4	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.	Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.		Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálása.	Polgármester	2018.12.31.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.	Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket
5	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A piacképes tudás megszerzésével a munkaerőpiacon való tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a tartós munkanélküliség csökkentése.		Hiányszakmák feltárása, hozzá kapcsolódó képzések szervezése a érintett partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre való ösztönzése, motiválása. Eredmények kiértékelése.	Polgármester	2018.12.31.	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes, ha megfelelő a képzéseken való részvételi hajlandóság.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha megfelelő a képzéseken való részvételi hajlandóság.
6	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők számáról.	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.		A lehetséges célcsoportok feltérképezése, a házi orvos, a családsegítő szolgálat és a védőnői szolgálat segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok feldolgozása.	Polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatás.	A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.		
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.	Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.		Felmérés elkészítése.	Polgármester	2016.12.31.	Elkészült felmérés. Az intézkedés akkor eredményes, ha határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai (akár kis segítséggel) önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	
2	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.	Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a településen.	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése,		Helyzetfelmérés elkészítése, adatok kiértékelése, intézkedési terv kidolgozása.	Polgármester	2016.12.31.	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása.	Polgármester	2018.12.31.	Szervezett képzések száma; képzésen részt vevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
2	Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágitása, nyári ügyelet megszervezése, nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése.	Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása.	Rövidtávon: Kisgyermekes anyák meggyőzése, hogy 3 éves kortól vegyék igénybe az óvodai szolgáltatást. Középtávon: Az óvoda vezetőinek meggyőzése, hogy nyáron is legyen nyitva az intézmény, valamint, hogy rugalmas – ügyeleti nyitva tartás legyen biztosítva. Az iskolákban legyen nyári táborjellegű gyermekfelügyelet biztosítva. Hosszútávon a cél, hogy a gyermekeket nevelő munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése	Polgármester	2018.12.31.	A három éves korban óvodába íratott gyermekek számának emelkedése. A rugalmas és a szünidei nyitva tartást igénybevevők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az családok elégedettek vele, az intézmények hozzáállása megfelelő; a kidolgozott nyári programok kedveltek a résztvevők körében
3	Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények	Jelenleg kevés családbarát munkahelyi intézkedés elérhető,	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak, elérhetőek		Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek	Polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	összeírása.	nem általános ezek alkalmazása.	legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anya szerepet könnyebben össze tudják egyeztetni. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a lehetséges intézkedéseket, alkalmazási lehetőségeikről tájékoztatni kell a munkáltatókat. Hosszú távon az alkalmazásoknak be kell épülniük a mindennapi életbe.		keresése, munkáltatók tájékoztatása, eddigi tapasztalatok megosztása; módszertani kidolgozásban segítségnyújtás a munkáltatók részére.			az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.		mutatnak az intézkedések bevezetésére.
4	Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve	Kevés a célzott egészségügyi szűrőprogram.	Általános szemléletté tenni a betegségekkel kapcsolatos megelőzés fontosságát, a szűrőprogramokon való részvétel ösztönzését.		Szemléletformálást célzó tájékoztató anyagok kidolgozása, szűrőprogramok szervezése magas előfordulási megbetegedésekre, veszélyeztetett korosztályoknak megfelelően.	Polgármester	2018.12.31.	Megvalósuló szűrőprogramok száma, szűréseken résztvevők száma, feltárt betegségek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a prevenció szükségessége és fontossága általános szemléletté válik, a megelőzés fontossága előtérbe kerül.
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Magányos idők ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, szomszédi figyelőszolgálat	Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős.	A magányosan élő idős emberek feltérképezése, önkéntesek (pl. diákok) további bevonása az idők segítségére. Számítógépes ismeretek nyújtásához kapcsolódó képzés szervezése, szükséges előadások nyújtása. Közösségsszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket		Idős emberek szociális ellátásába önkéntesek, civil segítők bevonása; idők számára is el- és befogadható programok kialakítása; érdeklődési körökhöz kapcsolódó képzés, előadás szervezése.	Polgármester	2018.12.31.	Ellátásba bevont önkéntesek száma; új ellátási formába bevont ellátottak száma; idők számára kidolgozott programok száma; programokon részt vevők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az ellátottak elégedettek vele, az önkéntesek hozzáállása megfelelő; a kidolgozott programok kedveltek a részt vevők körében, szívesen vesznek részt rajtuk.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	kialakítása, szervezése.		követően esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.							
2	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése.	Elmagányosodás lehetősége az idős, egyedül élő emberek körében.	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításába szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.		Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnerek bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.	Polgármester	2018.12.31.	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.	Fenntartható és eredményes megfelelő támogatottság esetén.
3	Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.	Idős korban nő a megbetegedések száma.	Korcsoport specifikus egészségügyi szűrések, előadások szervezése, a szükséges partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.) .		Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és az idős emberek részvételének ösztönzése.	Polgármester	2018.12.31.	Előadások, szűrővizsgálatok száma. Az előadásokon és szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.	Megfelelő támogatottság esetén a program hosszútávon sikeres és fenntartható.
4	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.	Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel.	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idős emberek ösztönzése a képzésen való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.		A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezése. Önkéntes diákok, személyek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzés lebonyolítása. Az eredmények kiértékelése.	Polgármester	2018.12.31.	A képzés szervezésében közreműködő partnerek száma. A képzésben közreműködő önkéntesek száma. A képzésen résztvevő idős emberek száma. A képzést eredményesen elvégzők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.	Megfelelő támogatottság és érdeklődés esetén a program eredményes és fenntartható.
5	Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése,	Gyakoribb az idős emberek áldozattá válása.	Az idős emberek tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához szükséges partnerek		Tájékoztató előadások szervezése A szükséges partnerek bevonása (.pl. Rendőrség). Az előadások	Polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szóróanyagok száma. Az előadások résztvevő	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati lehetőségek.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, megfelelő támogatottság és érdeklődés esetén

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	fogyasztóvédelmi ismeretek.		bevonása. A bűncselekmények számának csökkentése. Szórólapok készítése, terjesztése.		lebonyolítása. Szóróanyagok készítése.			idős emberek száma.		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.	Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról és körülményeiről.	A saját lakást használó fogyatékos személyek életkörülményének felmérésevel, tapasztalatainak felhasználásával, a fogyatékkal élő emberek életvitele önállóbbá válik. A nem megfelelően akadálymentesített saját otthonok akadálymentesítése.		Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével intézkedési tervek kidolgozása.	Polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés. Intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati források.	Fenntartható, támogatottság esetén.
2	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.	Nem valósult meg az intézmények teljes körű fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.		Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.	Polgármester	2018.12.31.	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható fenntartásában, állagmegóvást kell alkalmazni.	Személyi és, pályázati források biztosítása.	Pályázati források esetén.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

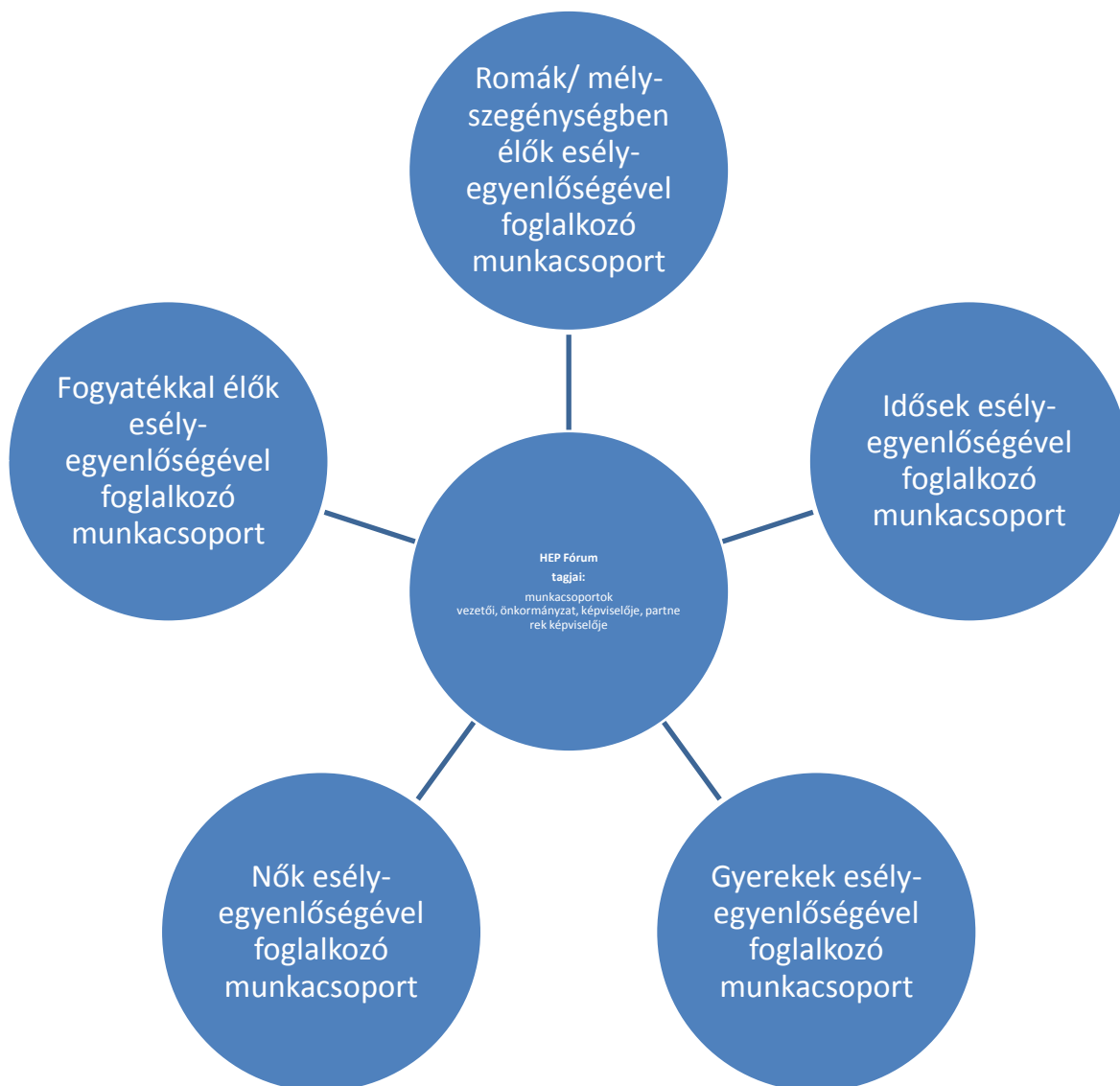
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Háromfa Község Polgármestere felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Háromfa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Háromfa község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 137/2013.(X.31.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

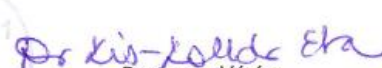
Háromfa, 2013.10.31.
Dátum

Aláírás

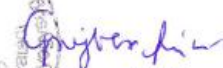
A Háromfa Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Háromfa, 2013.10.31.
Dátum

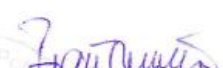
Partner aláírás

Háromfa, 2013.10.31.
Dátum

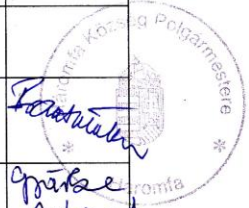
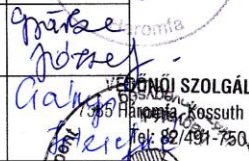
Partner aláírás

Háromfa, 2013.10.31.
Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Brantmüller Zoltán polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Györke József	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Csányi Józsefné védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Grujber Annamária családsegítő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Dr. Kiss-Kollár Éva háziorvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

J e g y z ő k ö n y v
/kivonat/

A Háromfai községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2015. május 26.-án a Háromfai Községi Önkormányzat hivatali helyiségében megtartott soros üléséről.

A képviselő-testület vita és ellenszavazat nélkül **5 igen szavazattal**, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással a következő határozatot hozza:

60/2015./V.26./ határozat

Háromfa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntést hoz arról, hogy az Ebktv. 31. §. (4) bekezdésében előírt kötelezettségének eleget tett, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette, azt változatlan formában elfogadja.

Utasítja a polgármestert, hogy a Türr István Képző és Kutató Intézet értesítéséről gondoskodjon.

Felelős: Brantmüller Zoltán polgármester

Határidő: 2015. június 15.

KMFT.

Brantmüller Zoltán sk.
polgármester

Nagy Balázs sk.
jegyző

Jegyzőkönyvi kivonat hitelélül:

Háromfa, 2015. október 26.

Andok Anett

Andok Anett
előadó